Fundația Carpați
Carpathian Wildlife Foundation

Plan de management
Codru Moma- ROSCI0042
Sit Natura 2000

“ PLAN DE MANAGEMENT NATURA 2000 ”

Codru Moma- ROSCI0042

CUPRINS

I. PREZENTARE GENERALĂ A NATURA 2000 2

II. FIŞA DE IDENTITATE A SITULUI NATURA 2000 **Codru Moma- ROSCI0042-**……..... 3

III.PLAN DE MANAGEMENT 4

DIAGNOSTIC / TABEL 1: DATE ADMINISTRATIVE 4
DIAGNOSTIC / TABEL 2 : SITUAŢIA PROPRIETARILOR DE TEREN ÎN SIT 7

DIAGNOSTIC / TABEL 3 : DATE PRIVITOARE LA ACTIVITĂŢILE UMANE ŞI MODUL DE UTILIZARE AL TERENURILOR 8

DIAGNOSTIC / TABEL 4 : DATE ABIOTICE GENERALE 10

DIAGNOSTIC / TABEL 5 : ECOSISTEME (ÎN LEGĂTURĂ CU MARILE ECOSISTEME DESCRISE ÎN FSD) 14

DIAGNOSTIC / TABEL 6 : DATE BIOTICE (ALTELE DECÂT HABITATELE NATURALE ŞI SPECIILE DE INTERES COMUNITAR) 16

DIAGNOSTIC / TABEL 7 : HABITATELE NATURALE DE INTERES COMUNITAR 17

DIAGNOSTIC / TABEL 8 : SPECII DE INTERES COMUNITAR (DIRECTIVA 92/43 ANEXA 2) 21

DIAGNOSTIC / TABEL 9 : SPECII DE PĂSĂRI DE INTERES COMUNITAR 24

OBIECTIVE / TABEL 10 : OBIECTIVE LEGATE DE HABITATELE NATURALE ŞI ACTIVITĂŢILE UMANE 25

OBIECTIVE / TABEL 11 : OBIECTIVE LEGATE DE SPECII (92/43) ŞI ACTIVITĂŢILE UMANE 27

OBIECTIVE / TABEL 12 : OBIECTIVE LEGATE DE SPECIILE DE PĂSĂRI (79/409) ŞI ACTIVITĂŢILE UMANE 28

ACŢIUNILE / TABEL 13 : ACŢIUNI 29

EVALUARE / TABEL 14 : EVALUAREA ACŢIUNILOR 35

EVALUAREA STATUTULUI DE CONSERVARE / TABEL 15: EVALUAREA STATUTULUI DE CONSERVARE A HABITATELOR NATURALE 38
EVALUAREA STATUTULUI DE CONSERVARE / TABEL 16: EVALUAREA STATUTULUI DE CONSERVARE A SPECIILOR 39
EVALUAREA STATUTULUI DE CONSERVARE / TABEL 17 : EVALUAREA STATUTULUI DE CONSERVARE A SPECIILOR DE PĂSĂRI 39

IV. BIBLIOGRAFIE 40
V. ANEXE : HĂRŢILE 41

I.PREZENTARE GENERALĂ A NATURA 2000

Natura 2000: Reţeaua celor mai prestigioase situri europene :

Reţeaua Natura 2000 este reţeaua celor mai remarcabile situri naturale din Uniunea Europeană. Obiectivul acesteia este să contribuie la prezervarea biodiversităţii biologice pe teritoriul celor 27 de ţări ale Europei. Reţeaua este menită să asigure menţinerea sau readucerea într-o stare de conservare favorabilă a habitatelor naturale şi a habitatelor de specii ale florei şi faunei sălbatice de interes comunitar.

Reţeaua Natura 2000 este alcătuită din situri naturale desemnate de fiecare ţară în parte, în conformitate cu prevederile a 2 directive europene Directiva 79/409/CEE din aprilie 1979,privind conservarea păsărilor sălbatice,pe scurt " Directiva Păsări „ şi Directiva 92/43/CEE din 21 mai 1922, privind conservarea habitatelor naturale, precum şi a faunei şi florei sălbatice , pe scurt „ Directiva Habitate ". Un sit poate fi desemnat în virtutea uneia dintre directivele menţionate sau a amîndoura, pe baza aceluiaşi perimetru sau a unor perimeter diferite. In acesete directive, sunt enumerate habitatele naturale şi speciile rare, majoritatea listelor fiind preluate din convenţii internaţionale, cum ar fi cea de la Berna sau cea de la Bonn (ciocănitoarea de stejar, ciocănitoarea neagră, cocoşul de munte, linxul, buhaul de baltă cu burta galbenă, croitorul mare al stejarului etc.).

Natura 2000 în Europa :

Reţeaua europeană a siturilor Natura 2000 cuprinde:

- 20.789 de situri desemnate conform Directivei Habitate, adică 55.908.200 ha. Acestea ocupă 12,2 % din suprafaţa terestră a UE.
- 4.540 de situri desemnate conform Directivei Păsări, adică 44.436.800 ha. Acestea ocupă 9.6 % din suprafaţa terestră a UE.

Fiecare ţară dispune sau îş creează o reţea de situri corespunzătoare habitatelor şi speciilor menţionate în directive. Aceste directive sunt transpuse în legislaţia fiecărei ţări în parte. Acestora le revine sarcina de a desemna o reţea care să respecte realitatea bogăţiei ecologice a teritoriului lor. Din punct de vedere Romania este considerată întradevăr, drept una dintre cele mai importante ţări europene, datorită mediilor sale naturale şi a speciilor sălbatice, cu precădere a marilor mamifere (ursul şi altele), a păsărilor, a pădurilor naturale. Această reţea reprezintă de asemenea, unul din răspunsurile Romaniei la responsabilităţile internaţionale ce îi revin şi la angajamentele internaţionale, preluate de discursurile responsabililor francezi (Johannesburg 2002, conferinţa internaţională pe tema „ biodiversitaţii şi guvernarii " din Paris, 2005, de exemplu.).

Natura 2000 în Romania :

Anii 2006 şi 2007 au constituit un pas istoric pentru implementarea reţelei Natura 2000 în Europa şi în Romania. In aceşti doi ani au fost posibile inventarierea şi transmiterea siturilor ce corespund obiectivelor fixate pentru habitatele naturale, de floră , de faună, în vederea realizării concrete a integrării în Europa şi în marea reţea ecologică europeană, pe care o reprezintă Natura 2000.

II.FIŞA DE IDENTITATE A SITULUI NATURA 2000 Codru Moma

Denumirea oficială a sitului Natura 2000: „ Codru Moma”

Desemnat pentru Directiva European_ 92/43: DA

Desemnat pentru Directiva Europeană 79/409: NU

Localizarea sitului Natura 2000: Regiunea Continentala

Localizarea sitului Natura 2000: Judeţele Bihor si Arad

Localitatea: Localități în Județul Arad : Archiş , Moneasa ,Igneşti ,Hăşmaş

Localități în Judetul Bihor: Tărcaia ,Rieni ,Lunca ,Lazuri de Beiuş, Finiş ,Şoimi

Suprafaţa sitului desemnat prin Directiva Europeană 92/43: 24.650 ha

Suprafața sitului desemnat prin Directiva Europeană 79/409: NU

Codul oficial al sitului Natura 2000: ROSCI0042

III.PLAN DE MANAGEMENT

DIAGNOSTIC / TABEL 1: DATE ADMINISTRATIVE

Date administrative	**Cuantificare**	**Caracterizare**	**Relationare in raport cu Natura 2000**	**Sursa datelor**
Regiune	1 regiune	Regiunea Vest	Regiunea a luat decizii cu privire la Natura 2000 Regiunea a luat decizii cu privire la protectia mediului	Formulare standard
Județ	2 județe	Judeţele Bihor si Arad	Judeţele au luat decizii cu privire la Natura 2000 şi protecţia mediului	Formulare standard
Comune-localitati	9comune	Localitati in Judetul Arad : Archiş Moneasa Igneşti Hăşmaş Localitati in Judetul Bihor: Tărcaia Rieni Lunca Lazuri de Beiuş Finiş Şoimi	Comunele au fost informate cu privire la Natura 2000	Primăriile localităților
Locuitori	21496locuitori	0.5% din locuitori trăiesc în situl protejat	Locuitorii au fost informaţi cu privire la Natura 2000	Primăriile localităților
Parcuri Nationale	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	APM

Parcuri Nationale	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	APM
Rezervații naturale	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul.	APM
Alt statut:rezervații ale biosferei MAB,sit RAMSAR	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	APM
Alte zone cunoscute (zone umede,zone de importanță avifaunistică...)	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	APM
Fonduri de vânătoare și pescuit	7 fonduri cinegetice	Fondurile aparțin BH60Dumbravita Asociaţia Gliganu 59Finis AJVPS Bihor 62Cusuius AJVPS Bihor 65Văratec D.S. Bihor AR55Moneasa DS Arad 54Prunişor AV PETRISANA 52Botfei A-S-C Ineu	Gestionarii au fost informaţi cu privire la Natura 2000 Anual Gestionarii fondurilor cinegetice avizează cotele de recoltă la Custode.	Autoritatea Centrală care se ocupă de Silvicultură

REZUMAT

Munţii Apuseni, bastionul cu care se închide arcul Carpaţilor româneşti, trimit spre vest trei prelungiri peninsulare ce pătrund în Campia Crişurilor. Prelungirea centrală o formează Munţii Codru—Moma, încadraţi de Munţii Pădurea Craiului la nord şi Munţii Zărand la sud.
Spre deosebire de munţii Pădurea Craiului şi Zărand care se leagă cu inserţii puternice de masa mare a Apusenilor, respectiv de Munţii Vlădeasa şi de Munţii Metaliferi, Munţii Codru—Moma au o legătură extrem de slabă, un fel de punte îngustă ce-i leagă de Munţii Bihor. Acest fapt face ca ei să fie bine conturaţi, cu limite pregnante şi aproape detaşaţi de partea centrală a Apusenilor, apărînd ca o masă muntoasa insulară înconjurată de depresiuni.
Spre nord limita o formează Crişul Negru cu un segment din cursul mijlociu. El taie de fapt un defileu prin mijlocul formaţiunilor geologice ce constituie Munţii Codru—Moma care se prelungesc structural şi la nord de Criş, formînd cîteva proeminenţe, cum ar fi Piatra Pietrăriilor. La est limita munţilor este la început pregnantă, fiind determinată de larga depresiune a Beiuşului, un golf ce se insinuează între ei şi Munţii Bihor. Spre sud-est însă, o zonă de dealuri împădurite leagă cele două grupe de munţi formînd „puntea” amintită, de fapt cumpăna de ape între bazinele celor două Crişuri: cel Negru şi cel Alb. Limita între munţii Codru—Moma şi Bihor poate fi pusă aici, pe valea Cureţusău, în mod convenţional, pe şoseaua Vaşcău – Brad care străbate aici Dealul Mare. Spre sud, limita munţilor o formează valea Crişului Alb care îi desparte de Munţii Zărand. In sfîrşit, spre vest, marginea munţilor nu este pregnantă căci ei coboară lent, prin culmi domoale, spre Cîmpia Crişurilor
In limitele descrise, Munţii Codru-Moma ocupă o suprafaţa de circa 1200 km2, fiind astfel comparabili cu alţi munţi ai ţării, chiar mai mari decît munţii Bucegi, Retezat sau Ceahlău, înălţimea maxima o ating în vîrful Pleşu, de 1112 m.
După cum îi arată şi numele, Munţii Codru-Moma sînt formaţi din două grupe montane distincte: Munţii Codru şi Munţii Moma, separaţi destul de net de două văi divergente, valea Briheni (în est) şi valea Moneasa (în vest). Munţii Codru ocupă partea de nord şi sud-vest a masivului, Munţii Moma, partea de sud-est.

(Foto Jurj Ramon)

DIAGNOSTIC / TABEL 2 : SITUAŢIA PROPRIETARILOR DE TEREN ÎN SIT

N°	Proprietari	Exploatantul terenului sau gestionarul	Statutul proprietarului	Categoria terenului	Suprafaţa (ha)	Activitatea desfăşurată pe teren	Activitatea impusă sau restrictivă
1	Consiliul Local		Proprietate publică locală	Păşune – fâneaţă		Cositul fânului si Păşunatul	Cositul târziu.Limitarea păşunatului
2	Consiliul Local		Proprietate publică locală	Pădure		Act regim silvic şi cinegetic	Conform amenajamentului silvic şi
3	Statul Roman		De stat	Păduri		Act regim silvic şi cinegetic	Conform amenajamentului silvic si al Regulamentului Rezervatiei
4	Propretari privați		privată	Arabil case Pășuni		Act regim silvic şi cinegetic	Evitarea folosirii excessive a substantelor chimice.
5	Total				24.650ha Fisa		Direcția Silvică Arad și D.S. Bihor.

REZUMAT

Activităţile impuse sau restrictive sunt cele reglementate prin Amenajamentul Silvic şi prin Planul de management al rezervaţiei naturale.

DIAGNOSTIC / TABEL 3 : DATE PRIVITOARE LA ACTIVITĂŢILE UMANE ŞI MODUL DE UTILIZARE AL TERENURILOR

Date privitoare la activităţile umane şi modul de utilizare al terenurilor	Codul activităţilor umane conform FSD	Cuantificare	Calificare	Sursa datelor
Agricultură	102	4% din suprafaţa sitului	Cositul	Consiliile judeţene
Păşunat	140	7%din suprafaţa sitului	Animalele principale folosita la păşunat fiind ovinele si bovinele	Consiliile judeţene
Agricultură	100	0%din suprafaţa sitului şi din jurul sitului.	Cultivarea	Consiliile judeţene
Urbanizarea	403	Case	Reprezinta 2% din suprafata	Consiliile judeţene
Turismul	625	turism organizat la .MONEASA si pe valea Finis		Consiliile judeţene
Drumuri rutiere	502	Transport	Drum modernizat cu covor asfaltic DN76	Directia judeteana de drumuri si poduri
Incendii	948	Aprinderea pajiştilor	Riscul producerii de incendii	Adminiatratia rezervatiei naturale
Exploatari forestiere	166	arbori uscaţi	Tăieri de igienă	Directia Silvica Arad si D.S. Bihor. O.S. Sfanta Maria O.S. Beius
Prelevare din flora	250	Recoltarea.sporadica a plantelor medicinale	Recoltarea de plante medicinale pentru consum individual	Populaţie
Silvicultură	164	Arboretele ce au atins varsta exploatabilitatii	Tăiere controlată	Directia Silvica Arad si D.S. Bihor. O.S. Sfanta Maria O.S. Beius
Silvicultură	160	Lucrările de intreţinere a arboretelor din zona protejată	Management silvic	Directia Silvica Arad si D.S. Bihor. O.S. Sfanta Maria O.S. Beius
Regim cinegetic	230	Extragerea exemplarelor de fauna cinegetică conform cotelor de recoltă	Vânătoare	Gestionarii fondurilor cinegetice
Creşterea animalelor	170	7% din suprafata sitului	Vaci, bivoli, capre, oi	Formulare standard
Activităţi miniere şi exploatare de suprafaţă	331	Cariera de marmură	Situaţie actuală: în conservare	Formulare standard

Rezumat

Principalele activităţi umane desfăşurate în sit şi în vecinătatea sitului, sunt legate de păşunat şi exploatări forestiere. Daca nu sunt respectate condiţiile in care aceaste activitati se pot desfăşura, ele pot produce un impact negativ semnificativ asupra mediului dat fiind natura terenului.

Culegerea plantelor medicinale cod FSD 250 este o activitate tradițională practicată de puți ne persoane.

Activitatea rutiera, cod FSD 502 nu are un impact negativ semnificativ asupra mediului.

Așa-zisa activitate de curățenie de primăvară poate produce incendii, focul poate scăpa de sub control, existând pericolul distrugerii unor habitate, afectând în mod grav anumite specii. (cod FSD 948)

.

(Foto: Jurj Ramon)

DIAGNOSTIC / TABEL 4 : DATE ABIOTICE GENERALE

Date abiotice generale	Cuantificare	Calificare	Sursa datelor
Geologie	100% din suprafaţa sitului.	- formaţiuni paleozoice şi mezozoice, la care se adăuga, în mică măsură, roci vulcanice terţiare. Ei au o structură tipică în pînze de şariaj, adică cu unităţi tectonice suprapuse,	Catalog Natura 2000
Hidrologie	Reţeaua hidrografică este reprezentată în principal de Valea Huta, Valea Tărcăiţa, Crişul Văratecului, Valea Moneasa şi valea Şuncuiuş şi afluenţii principali ai acestora .	Reţeaua hidrografică este reprezentată în principal de Valea Huta, Valea Tărcăiţa, Crişul Văratecului, Valea Moneasa şi valea Şuncuiuş şi afluenţii principali ai acestora. Aceştia împreună cu afluenţi mai mici ai acestora care au lungimi variabile formează o reţea hidrografică bogată, având debite de apă mai mici sau mai mari în funcţie de anotimp. Alimentaţia reţelei hidrografice este mixtă, atât nivală cât şi pluvială. Regimul hidrologic se caracterizează prin debite maxime la începutul primăverii (aprilie - mai) şi minime iarna (ianuarie - februarie). Alimentarea cu apă a reţelei hidrografice este predominant pluvială	Catalog Natura 2000
Clima	După poziţia sa geografică, situl se încadrează în clima temperată. După Koppen regiunea se încadrează în provincia climatică Dfbx.	Clima este temperata. Temperatura medie anuală este de 8,4°C, amplitudinea dintre temperatura maximă şi cea minimă fiind de 22,8°C. Cantitatea cea mai ridicată de precipitaţii se înregistrează în luna iunie (97,3 mm), iar cantitatea medie de precipitaţii în decursul unui an se situează în jurul valorii de 690 mm. Deci cantităţile minime se înregistrează în sezonul rece iar cele mai ridicate în timpul verii, lunile de vară caracterizându-se prin cantităţi de precipitaţii cuprinse între 97,3 mm şi 64,7 mm.	Catalog Natura 2000
Pedologie	Solurile din aria sitului fac parte din clasele: Argiluvisoluri, Cambisoluri si Neevoluate, trunchiate sau desfundate	Tipurile şi subtipurile de sol sunt: Sol brun eumezobazic Sol brun luvic Litosol tipic	Catalog Natura 2000
Topografie	Geografic, pădurile sunt situate în Munţii Codru Moma din Carpaţii Occidentali	Aria protejata este localizata in partea Vestica a Carpatiilor Occidentali, avand la nord bazinul raului Crisul Negru, iar la sud, bazinul raului Crisul Alb. Altitudinea medie fiind de 629 m (228 m – 1099m).	Catalog Natura 2000
Hidrografie	Teritoriul sitului se află în bazinul hidrografic al râului Crişul Repede	Situl este amplasat în bazinul hidrografic al râului Crişul Repede fiind străbătută de apele Huta, Tărcăiţa, Crişul Văratecului, Moneasa,Şuncuiuş şi afluenţii principali ai acestora .	Catalog Natura 2000

REZUMAT

Delimitarea teritoriului

Munţii Codru-Moma fac parte din bastionul Munţilor Apuseni, fiind situaţi în partea vestică a acestuia şi se prezintă sub forma unui promotoriu bine conturat, orientat pe direcţia NV-SE. Teritoriul Munţilor Codru-Moma este situat în judeţele Bihor şi Arad, fiind cuprinşi între 46º20'- 46º41' latitudine nordică şi 22º06'- 22º32' longitudine estică (Buz, 1980).

Spre nord-vest limita o formează Câmpia Cermei, Dealurile Răbăgani şi defileul Crişului Negru cu un segment din cursul mijlociu, de la Borz, respectiv cu abruptul spre Crişul Negru al platoului calcaros Dumbrăviţa de Codru.

Limita estică şi nord-estică este dată de abruptul accentuat al zonei montane spre depresiunea Beiuşului. Abruptul corespunde unei puternice linii de falie, încadrată de Paucă (1941) în categoria ,,faliilor carpatice'', orientată pe direcţia NV-SE.

Limita vestică şi sud-vestică corespunde şi ea cu un abrupt datorat unei falii majore, carpatice.

Spre sud şi sud-est însă, o zonă de dealuri leagă Munţii Codru-Moma de Munţii Bihorului, printr-o aşa numită ,,punte'', de fapt cumpăna de ape între bazinele Crişului Negru şi a Crişului Alb (Bleahu, 1978).

În limitele descrise, Munţii Codru-Moma ocupă o suprafaţă de circa 675 km2 , având forma unui paralelogram cu lungimea de aproximativ 39 km şi lăţimea 17 km.

Geologia Munţii Codru-Moma fac parte din zonele interne ale Carpaţilor fiind constituiţi din formaţiuni paleozoice şi mezozoice, la care se adăuga, în mică măsură, roci vulcanice terţiare. Ei au o structură tipică în pînze de şariaj, adică cu unităţi tectonice suprapuse, ca urmare a mişcărilor de cutare ce au avut loc în timpul ultimei perioade a erei mezozoice, în cretacic. Acest fapt face ca formaţiunile să constituie la suprafaţă un mozaic, uşor de descifrat daca se cunoaşte extensiunea fiecărei unităţi.

Munţii Codru prezintă în partea de vest o structura monoclinală, cu formaţiunile dispuse longitudinal (de la N la S) şi căderi spre est. Faptul face ca în marginea de vest a munţilor să apară formaţiunile cele mai vechi, adică şisturile cristaline, formaţiuni sedimentare permiene (permianul fiind ultima perioada a paleozoicului), precum şi roci eruptive permiene-riolite (porfire cuarţifere). Peste acestea se dispune o stivă puternică de roci aparţinînd celor trei perioade ale erei mezozoice (triasic, jurasic şi cretacic), între care reţin atenţia, pentru rolul lor în crearea peisajului carstic, calcarele şi dolomitele triasice. Această structură longitudinală este constantă pentru toată marginea de vest a masivului, din marginea de nord, de dincolo de Crişul Negru, pînă aproape de valea Crisului Alb.

Spre est, succesiunea de formaţiuni paleozoice şi mezozoice se repetă într-o altă unitate tectonică superioara, astfel ca peste formaţiunile cretacice ale primei unităţi se dispun — tectonic — formaţiuni paleozoice ale celei de a doua. În această unitate, la elementele litologice menţionate se adaugă o puternica formaţiune eruptivă permiană de bazalte. În sfîrşit, pe marginea de est a masivului apare o a treia unitate, la care fenomenul de suprapunere tectonică a unor roci vechi peste altele noi se repetă.

Munţii Moma prezintă aceeaşi structură de şariaj, cu diferenţa că aici formaţiunile sînt dispuse latitudinal (de la est la vest) cu căderi concentrice, ceea ce face ca formaţiunile paleozoice să apară la nord-vest şi sud, prinzînd în centru formaţiunile mezozoice. Acestea sunt constituite aproape exclusiv din calcare ce duc la dezvoltarea, aici, a unui vast podiş, Platoul Vaşcău.

Pe marginea de sud a Munţilor Moma apar formaţiuni eruptive terţiare, care nu sînt în marea majoritate decît aglomerate şi cenuşi vulcanice, fapt pentru care aici nu există aparate vulcanice ci doar platouri cu relief şters.

De jur împrejur Munţii Codru-Moma sînt înconjuraţi de depresiuni care au jucat rolul de bazine sedimentare în timpul terţiarului, aici acumulîndu-se formaţiuni detritice: nisipuri, pietrişuri, argile.

Topografie si hidrografie

Relieful reflectă în bună măsură structura geologică a masivului. În acest sens Munţii Codru sunt constituiţi din trei culmi orientate nord-sud, separate de doua văi longitudinale prelungi. Finişul şi Tărcăiţa. Culmile corespund formaţiunilor mai dure ale celor trei unităţi tectonice, respectiv riolitelor, bazaltelor permiene şi cuarţitelor de la baza stivei de formaţiuni triasice.

Prima creastă din vest este cea mai importantă ca înălţime şi lungime. Ea se desfăşoară între vîrfurile extreme, Bălăteasa şi Izoi şi are în centru înălţimea maxima a

masivului, vîrful Pleşu de 1 112 m. Ea are circa 22 km lungime şi formează un zid neîntrerupt, în care înălţimea medie este de 900 m, fapt pentru care este denumită şi Creasta Mare a Munţilor Codru. Privită dinspre vest, din cîmpie, ea apare ca un front montan, iar dinspre est, de pe una din crestele paralele, cu aspectul semeţ al unui zid unic. Din creasta aceasta se desprind spre vest picioare prelungi ce coboară spre Cîmpia Crişurilor, separate de văi împădurite.

Deşi frontul pe care îl face Creasta Mare spre vest este impresionant (1 000 m diferenţă de nivel pe doar 5 km), regiunea este mai puţin interesantă, fiind formată din roci necalcaroase şi fără puncte de privelişte deosebite. Frumoase sunt văile prelungi, cu poieni şi păduri dese, astăzi pe cale de dispariţie. Aceste văi sunt, de la nord spre sud: Valea Mare (Mărăuşul), Botfeiul, Urvişul, Clitul (al Beliului), Hăşmaşul, Groşi (cu văile de izvoare Archişel, Albul şi Osoiul), apoi văile Bîrzeşti, Teuzul, Minezel şi Valea Neagră.

Spre nord, Creasta Mare se desface într-o serie de culmi paralele, separate de văi afluente Crişului Negru. De la vest spre est ele sînt: Şoimul, Zarzagul, Fieghiul, Hăigaşul (V, Seacă), Ormanul (denumit şi Arman), Valea Mare (a Şuncuişului) şi Finişul (denumit şi Valea Mare a Finişului). Cea din urma are un foarte lung bazin de recepţie ce formează un uluc longitudinal care corespunde cu formaţiunile mezozoice ale acestei unităţi tectonice. Calcarele nu se fac însă simţite decît în cele două capete ale crestei. În nord, între văile Fieghiului şi Hăigaşului, se află, suspendat ca o treaptă intermediară între nivelul crestei şi al văilor, un platou calcaros cu relief carstic tipic: Platoul Dumbrăviţa cu numeroase doline aliniate în văi de doline, relief haotic şi, singura peştera accesibila turiştilor, Peştera din Lunca.

In capătul sudic, pîrîul Finiş îşi are obîrşia într-o depresiune plană, o vastă păşune cu doline şi ponoare, denumită Brătcoaia. Ulucul pe care îl formează valea Finişului se prelungeşte spre sud, dincolo de bazinul văii, trecînd în bazinul văii Moneasa. La început şi aici se află o poiană, mai mică dar tot atît de frumoasa ca Brătcoaia, denumită Tinoasa, apoi limita Crestei Mari o formează chiar valea Monesei. Calcarele aparţinînd zonei Finiş — Tinoasa — Moneasa nu prezintă formaţiuni carstice subterane notabile decît în segmentul sudic, în împrejurimile Monesei se cunosc cîteva avene, în general de mică adîncime, Peştera Liliecilor şi Peştera de la Moară, inaccesibilă, fiind inundată chiar de la gură.

La est de valea Finişului urmează a doua creastă a Munţilor Codru, Văratec — Roşia, mai scurtă şi mai joasă, corespunzînd cu a doua fîşie de roci dure paleozoice, ce aparţine altei unităţi tectonice. Ea este acoperită de frumoase poieni care oferă puncte de privelişte spre bazinul văii Finiş şi spre Creasta Mare, precum şi spre est, spre Depresiunea Beiuşului şi Munţii Bihor. Creasta aceasta este limitată spre est de altă vale cu bazin larg de recepţie, Tărcăiţa, importanta arteră de pătrundere în masiv.

Valea Tărcăiţa este flancata spre est de a treia creastă, cea mai scurta, a Vîrfului Disvii (1 044 m), din care se desfac spre est picioare prelungi ce coboară spre Depresiunea Beiuşului. Prin această dispunere, văile importante din partea de est a Munţilor Codru nu mai sînt longitudinale, ci transversale, orientate est-vest, ele vărsîndu-se independent în Crişul Negru. Dinspre nord spre sud aceste văi sînt: Hinchirişul, Cusuiuşul, Crişul Văratec (denumită şi Văratecul) şi Briheni. Cea din urmă formează un uluc depresionar, orientat însă est-vest, care se continuă dincolo de cumpăna de izvoare cu o altă vale, cu aceeaşi orientare, dar care nu mai aparţine bazinului Crişului Negru, ci Crişului Alb. Este valea Moneasa, cu direcţie la început NE-SV, apoi nord-sud, împreună cu valea Briheni formează un arc de cerc ce separă Munţii Codru, la nord, de Munţii Moma, la sud.

Munţii Moma constituie partea de sud-est a masivului, lor revenindu-le circa o treime din suprafaţa totală. Elementul dominant de relief îl formează Platoul Vaşcău, vast podiş calcaros ce se întinde la o altitudine de 600-700 m şi care prezintă poate cel mai extraordinar relief carstic din ţară datorită numărului impresionant de doline şi bazine închise. Dolinele se aliniază de cele mai multe ori constituind „văi de doline”, uluce longitudinale; de departe par a fi văi dar care au fundul ciuruit de pîlnii circulare, ceea ce face imposibila curgerea unei ape prin ele. Multe doline adăpostesc ochiuri de apa, mici tauri pitoreşti, formate datorită impermeabilizării versanţilor cu argila de decalcifiere, de un colorit roşu-violet. Spre vest şi sud platoul prezintă o salbă de depresiuni închise, fără cursuri de apă, ale căror versanţi sînt sculptaţi de zeci şi sute de doline.

Marginea platoului este constituită din roci impermeabile ce formează o cunună mai ridicată. Vîrful Momuţa, de 930 m, este cel mai înalt şi el a conferit numele întregului grup. Mai la exterior relieful dezvoltat pe roci impermeabile paleozoice ia aspectul normal, cu văi mărginite de creste rotunjite. Dispunerea văilor este radiară faţă de platou: spre vest valea Rănuşa cu afluenţii săi, mai la sud valea Dezna, iar spre sud valea Zimbrului şi valea Topliţa. Spre nord platoul este mărginit de un abrupt ce cade spre valea Briheni, iar spre est de altul, mai domol, ce cade spre Depresiunea Beiuş.

Platoul Vaşcău are puţine ape permanente, toata pierzîndu-se în ponoare. Ele se găsesc pe margine: în nord valea Cohuri-Ponor, în partea central-sudică, trei văi scurte, cu ape ce izvorăsc din rocile impermeabile ale bordurii paleozoice şi care se pierd la contactul cu dolomitele (Ponoraşul, Recea şi Ponorul, ultima cu un impresionant ponor), iar mai la sud, singura vale de importanţă, ca lungime şi debit, Ţarina. Aceasta are la început un curs orientat SV-NE, apoi sud-nord şi ea foloseşte pe ultima porţiune o depresiune largă, Ţarina, sculptată cîndva de apa, dat acum seacă în cea mai mare parte deoarece apa dispare lateral într-o imensa gură de peşteră, Cîmpeneasca. Este un aven-peşteră, inaccesibil turiştilor din cauza verticalei de 35 m de la gura, extrem de spectaculoasa însă prin cascada ce se aruncă aici în gol. Apa, după un parcurs subteran de mai mulţi kilometri, iese la zi în puternicul izbuc numit Izvorul din Boiu de lînga Vaşcău.

Există pe marginea Platoului Vaşcău încă doua izbucuri interesante: cel din valea Briheni, situat în fundul unei chei impresionante şi cel, cu totul remarcabil, de la

Călugări, vestit pe vremuri pentru dublă să intermitenţa. Probabil din cauza adîncirii căilor de drenaj subteran mecanismul dublei intermitenţe s-a dereglat şi astăzi asistăm la o simplă intermitenţă, cu o curgere a apei de circa 3-5 minute, separate de intervale seci de 15-40 minute, în funcţie de pluviozitate. Izbucul este declarat rezervaţie geologica naturală şi este străjuit de pitoreasca mănăstire, ansamblul fiind un interesant obiectiv turistic.
Ca vastă zonă carstica, Platoul Vaşcău nu este lipsit de cavităţi subterane. Majoritatea sînt însă avene, denumite de localnici „coşuri", cu diametru redus, dar uneori foarte adînci (157 m pe verticală la Avenul de la Faţa Miei). Ele nu pot constitui însă obiective turistice.

CONDIŢII CLIMATICE

Clima Munţilor Codru-Moma se încadrează în provincia continental-moderată, cu specific de climă de dealuri împădurite, în care se diferenţiază cîteva zone restrînse de climă de munţi mijlocii. Elementele climatice prezintă o etajare concentrică cu valori crescînde sau descrescînde, dinspre Cîmpia Crişurilor, Depresiunea Zărandului şi a Beiuşului, spre centru. Astfel, temperatura medie anuala descreşte de la 10° la 8°C; temperatura medie a aerului în ianuarie descreşte de la -2° la -4°C, iar temperatura medie a aerului în iulie, de la 20° la 18°C. Precipitaţiile (cantităţile medii anuale) cresc de la 700 la 1 000 mm, iar numărul zilelor cu îngheţ creşte de la cîmpie spre centrul masivului cu circa 20.
Munţii Codru-Moma formează în fatxa transportului vestic de aer oceanic o primă stavilă care determină ascensiunea aerului umed şi intensificarea formării norilor. Acest fapt face ca precipitaţiile să fie numeroase, iar cele torenţiale abundente. Se citează astfel averse cu intensitate de 4,60 mm precipitaţii pe minut. Totuşi, înălţimea mică a munţilor face ca efectul de stavilă să nu fie foarte puternic, astfel că al doilea baraj, pe care îl constituie Munţii Bihor, înregistrează cu mult mai puternic efectul, precipitaţiile fiind acolo cu mult mai puternice. Vara, în Munţii Codru-Moma scăderea temperaturii aerului depăşeşte 0,7° la suta de metri, iar temperatura nu trece de 22°C. Aceste valori caracterizează verile mai umede şi calde. Iernile nu sînt aspre, diferenţierea faţă de Munţii Bihor fiind netă în ceea ce priveşte grosimea şi persistenţa stratului de zăpadă. Iarna pe văi se produc acumulări de aer rece în timp ce pe creste aerul este mai cald.
Ca peste tot în Munţii Apuseni, perioada cea mai frumoasă favorabila excursiilor este luna august şi prima jumătate a lui septembrie, luna iunie oferind în schimb avantajul unei vegetaţii proaspete şi a cîmpurilor de flori.

Descrierea tipurilor şi subtipurilor de sol

Sol brun eumezobazic: apare pe substraturi bogate în minerale calcice şi feromagneziene: gresii calcaroase sau alternanţe de gresii cu marne, pe versanţi cu expoziţii şi pante diverse. Este foarte puternic acid la acid, cu pH=4.2 - 5.7 şi moderat la intens humifer, cu un conţinut de humus de 3.2 – 15.1 % pe grosimea de 5-15 cm. Este oligomezobazic la suprafaţă şi eubazic în profunzime, cu un grad de saturaţie în baze de 47-78 %. Textura luto-nisipoasă la lutoasă. Bonitate mijlocie pentru fag şi carpen la un volum edafic util mijlociu.
Subtipul molic, format pe roci eruptive bazice (bazalte, diabaze sau roci metamorfice bogate în minerale uşor alterabile, piroxenite, amfibolite) bogate în substanţe nutritive (T~ 150 me/100 g sol).
Subtipul rendzinic, format pe calcare cu Rrz în primii 150 cm.
Subtipul litic, în care roca R apare între 20 şi 50 cm.
Sol brun luvic: apare pe substraturi sărace în minerale calcice şi feromagneziene: luturi, şisturi sericitoase, cuarţite, micaşisturi, alternanţe de gresii cu luturi, pe versanţi cu pantă uşoară sau platouri. Aciditatea variază între 5,3 - 5,8. Este intens humifer la suprafaţă, cu un conţinut de humus de 11.3 – 4.5 % pe grosimea de 10 cm. Cu gradul de saturaţie în baze de 59% în orizontul E_l şi 72-76% în A_o şi B_t este un sol mezobazic.
Bonitatea este superioară pentru fag, gorun şi carpen la un sol cu volum edafic mare şi versanţi umbriţi, şi mijlocie în celelalte cazuri.
Subtipul tipic, are următoarea succesiune de orizonturi pe profil Ao-El-Bt-C, au textură diferenţiată pe profil, mijlocie(luto-nisipoasă sau lutoasă) în Ao, mijlocie către grosieră în E1 şi mijlocie fină sau fină în Bt. Structura este grăunţoasă, continut de humus mic cca 2%.
Subtipul litic, cu roca situată între 20 şi 50 cm adâncime.
Subtipul pseudogleizat, cu orizont w în primii 100 cm sau W între 50 şi 200 cm adâncime.
Litosol tipic - apare în regiunile cu relief accidentat pe roci dure. Reacţia solului este variabilă în funcţie de materialul parental sau condiţiile fitoclimatice, de la puternic acidă până la slab alcalină. Sunt soluri cu volum edafic foarte mic, textură variabilă, de la grosieră până la foarte fină. Litoolurile au fertilitate scăută sau foarte scăută, factorii limitativi ai ferzilităţii fiind: volumul edafic foarte mic, conţinutul ridicat de schelet, rezervele reduse de apă şi substanţe nutririve.

DIAGNOSTIC / TABEL 5 : ECOSISTEME (ÎN LEGĂTURĂ CU MARILE ECOSISTEME DESCRISE ÎN FSD)

Ecosisteme (în legătură cu marile ecosisteme descrise în FSD)	Suprafaţa, lineară sau procentul de acoperire a sitului	Statutul sumar al ecosistemului	Principalele habitate de interes comunitar vizate	Principalele specii de interes comunitar vizate	Principalele ameninţări identificate sau estimate în legătura cu activităţile umane	Sursa datelor
Păşune - fâneaţă	11%	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Cod 6110 *	4008 Triturus vulgaris ampelensis 1166 Triturus cristatus	Cositul înafara perioadelor permise (estimat). Păşunatul excesiv	Fisa standard
Păduri de foioase	89%	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Cod 91E0 *9130 91V0 9110 9180 91Y0 91Y0 8210 8220	1352 Canis lupus	Defrişări(estimat).	Fisa standard
Rauri si paraie	56Km	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)		1149 Cobitis taenia	Poluarea , secarea , microhidrocentrale	Fisa standard

REZUMAT

Elementele climatice sunt favorabile dezvoltării pădurilor de fag. Cele de fag curat (Fagus silvatica) sunt mai rare, reprezentînd o forma de pădure bătrînă, pe cale de dispariţie. In bazinele văilor Finiş şi Tărcăiţa au existat adevărate păduri seculare, cu arbori al căror trunchi depăşea 3 m în diametru. Majoritatea pădurilor din masiv sînt însă de amestec, de fag cu carpen (Carpinus betulus), în cantitate egală. Spre margini se adaugă frasinul (Fraxinus excelsior), paltinul (Acer platanoides), arţarul (Acer pseudoplatanus). In astfel de păduri vegetaţia ierboasă este reprezentată primăvara prin floarea paştilor (Anemone nemorosa), leurdă (Allium ursinum), brebenei (Corydalis cava). Vara se întîlnesc înflorite vinariţa (Asperula adorata), silnicul (Glechoma hîrsutum), şopîrliţa (Veronica montana), măcrişul iepurelui (Oxalis acetoselta), lopăţeaua (Lunaria rediviva), orbalţul (Actaea spicata) ş. a.
O altă pădure tipică este cea de stejar (Quercus sessilulora) care apare pură pe crestele formate din substrat silicios, cu sol sărac şi de mare uscăciune. Pe crestele mai înalte apar adesea grupe de mesteceni (Betula verrucosa), formînd arareori păduri compacte de mare întindere dar aducînd în peisaj o notă de eleganţa. Răşinoasele sînt rare şi apar ca arbori. Izolaţi în pădurile de amestec, mai adesea molidul (Picea abies) şi foarte rar bradul (Abies pectinata). Acolo unde există pîlcuri compacte ele sînt în plantaţii, aflate mai ales în jurul cantoanelor silvice.

Acţiunea intensă de valorificare a masei lemnoase a dus la tăieri masive pe mai toţi versanţii munţilor. Tăieturile sînt efectuate cu grija, în sistemul de tăieri succesive şi de replantări, astfel ca regenerarea pădurii este asigurată. Din păcate însă niciodată nu va mai există peisajul iniţial, cu păduri compacte acoperind integral culmile şi versanţii.

Tăieturile, foarte numeroase, prezintă şi ele asociaţii vegetale specifice, în funcţie de timpul trecut de la tăiere şi de modul în care s-a efectuat. La început tăietura, pe care mai dăinuie crăci şi uscaturi, este invadată de urzici (Urtica dioica), mure (Rubus plicatus), zmeura (Rubus idaeus), fragi (Fragaria vesca), apoi se ridica pufuliţa (Epilobium angustifolius), coada vacii (Erigeron canadensis), urzicile (Urtica dioica), diverse specii de cruciuliţă (Senecio viscosus, S. angustiiolium). Prin înălţarea arbuştilor dispar speciile ierboase şi locul îl iau socul (Sambucus nigra), socul roşu (Sambucus racemosa), bozul (Sambucus ebulus). In oricare din stadiile de regenerare străbaterea unei tăieturi de pădure este o grea încercare şi trebuie în general evitată. Din păcate lucrul nu este totdeauna posibil şi cel ce vrea să străbată Creasta Mare a Munţilor Codru va avea, în mod inevitabil, de luptat cu hăţaşurile înalte de tufăriş sau cu cele joase de mure.

Există tendinţa de replantare a pădurilor tăiate de fag din zonele înalte (creasta principala sau vîrful Dievii de pilda) cu molid, fapt care va duce în viitor la schimbarea peisajului de ansamblu, conferindu-i un aspect mai montan. In zonele mai coborîte, supuse eroziunii şi degradării, se plantează mult coniferul Duglas care, pînă să se ridice, generează desişuri aproape de nestrăbătut.

Un aspect caracteristic pădurilor îl reprezintă poienile din cuprinsul lor. Acestea sunt în general invadate de ferigi ce formează desişuri, putînd atinge şi 1,70 m înălţime. De multe ori marginea poienilor este tivită cu un şir de mesteceni.

Al doilea peisaj tipic pentru Munţii Codru-Moma, după păduri, îl constituie poienile, vaste întinderi de ierburi. Ele nu reprezintă însă adevărate goluri subalpine, neavînd altitudinea adecvată, ci zone defrişate de multă vreme şi care, prin tradiţie, au devenit locuri de fîneaţă şi păşune, ceea ce împiedică revenirea pădurii. Caracteristic în această privinţa este Platoul Vaşcău, utilizat pentru fîneaţă, ceea ce face ca în prima jumătate a verii să prezinte o extraordinară bogăţie floristică. Cositul reprezintă singura perioadă a anului cînd întregul platou se populează cu sute de cosaşi şi strîngători ca apoi să recadă în pustietate, ruptă doar de trecerea turmelor de oi cărora le rămîne platoul ca păşune.

Poienile din zonele carstice prezintă, în afara vegetaţiei ierboase, pîlcuri de arbuşti de alun (Corylus avelana), tei (Tillia cordata), măceş (Roşa canina), izolate columne de ienupăr (Iuniperus comunis). Foarte caracteristice sînt muşuroaiele ce pot forma cîmpuri întregi (de pilda în Brătcoaia) şi care nu sînt muşuroaie de cîrtiţă, ci marghile — acumulări de pamînt afinat cu o vegetaţie caracteristică de muşchi (Hypnum şi Polytrichum), afine (Vacdnum myrtilus) şi merişor (Vaccinam vitisidaea).

Platoul Dumbrăviţa, singurul populat permanent, este cultivat cu cereale şi cartofi. Culturi izolate se găsesc şi pe creasta Roşia, precum şi pe picioarele ce coboară din ea şi pe Platoul Vaşcău, în jurul satelor aflate aici.

Al treilea aspect caracteristic de vegetaţie îl constituie luncile rîurilor mari. În zona de izvoare din munte există vegetaţia de umezeală cu nu-mă-uita (Myosotis palustris), şopîrliţa (Veronica orchidaea), bobairnică (Veronica beccabunga), broasca apei (Potamogeton), bumbăcariţa (Eriophorum angustifolium), calce (Caltha palustris), suprafeţe întinse acoperite cu brustur (Petasites vulgaris) şi coada calului (Equisetum maximum). In zonele mai coborîte luncile sînt acoperite de arbuşti ca alunul (Corylus avellana), ctocotiş (Staphylea pinnata), jugastru (Acer campestre), soc (Sambucus nigra), călin (Viburnum opulum), încîlcite cu hamei (Humulus lupulus), curpen (Clematis vitalba) şi viţă de pădure (Vitis silvestris) şi în care măceşul (Roşa canina) şi murul (Rubus caesius) dau nota cea mai neplăcută pentru cel ce se avîntă să străbată un astfel de desiş.

Munţii Codru-Moma sînt bogaţi în flori. Pădurile sînt primăvara tapisate cu covoare de primule şi anemone; la începutul verii ştafeta o preiau fîneţele de pe platourile carstice, de o excepţională bogăţie floristică, iar toamna mai dăinuie prin poieni campanule şi genţiane. Există şi rarităţi, cantonate în cîte un loc, cum ar fi bujorul sălbatic (Peonia officinalis) din dealul cu acelaşi nume din bazinul văii Finişului şi din dealul Păcăul, apoi stînjenelul (Iris graminaea) de pe vîrful Caprei (Briheni), ghimpele (Ruscus aculeatus), din zona Moneasa, declarat monument al naturii. O altă plantă, de asemenea ocrotită şi a cărei prezenţă este un adevărat mister, este laurul (Ilex aqulfolium), plantă mediteraneana, probabil un relief din vremea terţiară, ce creşte într-o rezervaţie relativ întinsa de la Dosul Laurului din Valea Zimbrului. Planta, perpetuu verde, este denumită laur, deşi nu reprezintă faimosul laur cu care erau încununaţi eroii antichităţii.

DIAGNOSTIC / TABEL 6 : DATE BIOTICE (ALTELE DECÂT HABITATELE NATURALE ŞI SPECIILE DE INTERES COMUNITAR)

Date biotice generale	Cuantificare	Calificare	Sursa datelor
Habitate naturale in general	Au fost identificate 9 habitate de interes comunitar şi 13habitate in total	Dintre habitatele prezente în rezervaţie cele mai importante sunt: 9180*Paduri din *Tilio-Acerion* pe versanti abrupti, grohotisuri si ravene;6110* Comunitati rupicole calcifile sau pajisti bazifite din *Alysso-Sebion albi*;91E0* – Paduri aluviale cu *Alnus glutinosa* şi *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion, Alnion-incanae*). Padurile de fag de tip Asperulo-Fagetum au cea mai mare pondere de 40%	Baza de date APM (FS) Catalog infonatura2000
Flora in general	Au fost identificaţi 852 fitotaxoni, dintre care 808 specii, 42 subspecii şi 2 varietăţi, care aparţin la 358 de genuri şi 94 de familii. . Flora zonei cercetate reprezintă 25,76% din totalul de 3136 de specii spontane existente în ţara noastră (Ciocârlan, 2000).	Ponderea cea mai mare de reprezentare o au familiile: Asteraceae (113specii), Poaceae (73 specii), Rosaceae (52 specii), Fabaceae (44 specii), Lamiaceae (42 specii), Caryophyllaceae (33 specii), Scrophulariaceae (32 specii), Cyperaceae (32 specii), Apiaceae (30 specii), Brassicaceae (22 specii), Ranunculaceae (22 specii)	Baza de date APM (FS) Catalog infonatura2000
Fauna in general	4 specii principale reprezentative pentru sit şi multe altele cu răspandire mai largă	Mamiferele ce populează Munţii Codru-Moma sunt cele obişnuite pădurilor de altitudine medie Pasarile cele mai raspandite sunt sitarul, mierla, ciocîrlia de pădure, cucul, fluturaşul de stînca ş.a. Pîraiele sînt bogate în peşti: păstrăvul, mreana, cleanul, scobarul, zglăvoaca fiind speciile cel mai des întîlnite.	Baza de date APM (FS) Catalog infonatura2000
Fauna cinegetică	Dintre cele 10 specii importante doar unele au acces pe întregul teritoriu al sitului, accesul fiind limitat pe cale naturală.	Aici trăiesc lupul, mistreţul (în număr mare), vulpea, pisica sălbatică, căpriorul, cerbul carpatin (foarte rar), iepurele, veveriţă, viezurele, jderul etc.	Fisa standard Fisa fond de vanatoare

Rezumat

Datele biotice, altele decât habitatele si speciile de interes comunitar, dupa cum se observa nu sunt deloc de neglijat.

De asemenea flora este bogat reprezentata, fiind identificate pâna în present peste 800 de specii din toate categoriile: specii de muschi si licheni, specii endemice protejate la nivel regional si de interes national, specii de arbori forestieri. În general se poate spune că, în cadrul componenţei grupărilor vegetale instalate în sit, se întâlnesc în timpul primăverii mai mult specii higrofite, înlocuite apoi de de specii mezofite, iar spre toamnă de cele xerofite.

Fauna în ansamblul ei este reprezentata de 10specii identificate de interes cinegetic si alte zeci de specii ce nu prezinta interes cinegetic

Reprezentativepentru sit sunt: 4 specii : 1 carnivor, 2 amfibieni si 1 peste

Datorita suprafeţei mari a ariei protejate ,Precum si faptul că este localizată într-un perimetru vast, speciile de mamifere sunt foarte bine reprezentate chiar si cele de talie mare. Astfel în zonă este semnalata prezenţa căpriorului(Capreolul capreolus) care utilizează poienile şi zonele din nordul pădurii, apropiate de rauri. Vulpea(Vulpes vulpes), precum şi iepurele(Lepus europaeus) sunt animale cu prezenţă constant în pădure şi zonele adiacente.

DIAGNOSTIC / TABEL 7 : HABITATELE NATURALE DE INTERES COMUNITAR

Habitate naturale de interes comunitar identificate în FSD (denumire din Directiva 92/43)	Cod Natura 2000 al habitatului natural	Habitatul natural prioritar	Suprafaţa acoperită de habitat (%)	Regiune biogeografică vizată	Structura şi funcţionalitatea	Statutul de conservare : Favorabil Mediu Defavorabil	Sursa datelor
Comunităţi rupicole calcifile sau pajişti bazifite din Alysso-Sedion albi	6110*	DA	1	Continentala	satisfacatoare	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fişa standard Monitorizari directe
Versanţi stâncoşi cu vegetaţie chasmofitică pe roci calcaroarese	8210	DA	0.01	Continentala	satisfacatoare	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fişa standard Monitorizari directe
Versanţi stâncoşi cu vegetaţie chasmofitică pe roci silicioasa	8220	DA	0.01	Continentala	satisfacatoare	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fişa standard Monitorizari directe
Păduri de fag de tip *Luzulo- Fagetum*	9110	DA	5	Continentala	satisfacatoare	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fişa standard Monitorizari directe
Păduri de fag *Asperulo- Fagetum*	9130	DA	40	Continentala	satisfacatoare	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fişa standard Monitorizari directe
Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanţi abrupţi, grohotişuri şi ravene	9180*	DA	0.5	Continentala	satisfacatoare	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fişa standard Monitorizari directe
Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* şi *Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)*	91E0*	DA	0.5	Continentala	satisfacatoare	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fişa standard Monitorizari directe
Păduri dacice de stejar şi carpen	91Y0	DA	4	Continentala	Satisfăcătoare	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fişa standard Monitorizari directe
Păduri dacice de fag *(Symphyto-Fagion)*	91V0	DA	15	Continentala	Satisfăcătoare	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fişa standard Monitorizari directe

Descriere habitate

Comunităţi rupicole calcifile sau pajişti bazifite din Alysso-Sedion albi 6110*

Habitatul este alcătuit din comunităţi de ierburi scunde, rare, alcătuind pajişti slab închegate pe suprafeţe de roci nude sau sfărâmături de roci (grohotişuri de platou şi versant, pietrişuri din albiile ravenelor sau de la gurile de vărsare ale acestora etc). Rocile sunt întotdeauna calcaroase sau conglomeratic-calcaroase, ori de natură bazaltică. Principalele specii edificatoare sunt iarba-acră albă şi galbenă (specii suculente), ciucuşoara de piatră, petrorhagia, firuţa cu bulb, sclerantusul, cimbrişorul comun, trifoiul de câmp, crupina, vulturica mică, iarba fierului, coada iepurelui carpatină, urechelniţa de munte, saxifraga cu-trei-degete etc. Aceste pajişti rare sunt considerate ca având un caracter pionier, ele pregătind în timp solurile de tipul rendzinei sau cambisolului eutric pentru instalarea unei vegetaţii mai consistente.

Versanţi stâncoşi cu vegetaţie chasmofitică pe roci calcaroase 8210

Habitatul este format din comunităţile de plante neînchegate din crăpăturile pereţilor stâncoşi de calcar şi conglomerate calcaroase, cu separarea unor variante din munţii de joasă altitudine (etajul fagului, până la 1500 m) şi a unor variante boreale până la alpine (1500-2400 m). Dintre variantele de joasă altitudine, cea mai larg răspândită este cea a comunităţilor de feriguţă de stâncă brună şi verde, unde alături de speciile dominante de ferigă se află multe alte specii calcifile de stâncărie de altitudine joasă ca feriga dulce, iarba dragostei, valeriana cu trei frunze, verzişoara de stâncă, ciucuşoara de stâncă, feriga fragilă, iarba acră albă, opaiţa carpatină, cimbrişorul comat carpatin, garofiţa albă, mărarul gracil, pesma de foc, saxifraga comună, draba de stâncă galbenă

Versanţi stâncoşi cu vegetaţie chasmofitică pe roci silicioasa 8220

Habitatul se dezvoltă pe abrupturi de stânci silicioase (granite, granodiorite, andezite, şisturi cristaline) cu specii de plante care reuşesc să se adapteze la viaţa în crăpăturile pereţilor de piatră. Se împarte în comunităţi din munţii de altitudine joasă (până în 1400 m) şi comunităţi din munţii înalţi (din etajul boreal al molidului până în cel alpin). Dintre comunităţile de joasă altitudine cele mai răspândite sunt cele cu feriguţă neagră de stâncă, feriguţă septentrională şi opaiţă carpatină (specie endemică pentru Carpaţi). În arealele de pereţi de stâncă umbriţi se dezvoltă comunităţi de feriguţă dulce în perniţe mari de muşchi de pământ hypnum şi ctenidium sau de feriguţă brună de stâncă cu firuţă de pădure.

Păduri de fag de tip Luzulo- Fagetum 9110

Pădurile de fag de soluri acide din Europa Centrală sunt larg răspândite în această regiune, fiind prezente şi la noi în ţară, îndeosebi în etajul dealurilor înalte şi mai rar în etajul montan inferior, la peste 600-700 m altitudine, pe soluri cu reacţie acidă dezvoltate pe nisipuri, gresii silicioase, roci vulcanice acide (andezite, granodiorite) sau şisturi cristaline. Cambisolurile districe (solurile brune acide) şi luvisolurile albice de culoare palidă galben-deschis (din cauza sărăciei relative în nutrienţi) sunt întâlnite în subasmentul acestor păduri. Există destul de numeroase situaţii în Transilvania, Sucarpaţi şi Carpaţi, îndeosebi în areale mai ploioase aflate la limita inferioară a nevoilor făgetelor, în care plantele specifice habitatului pădurilor de fag carpatine (91V0) lipsesc cu desăvârşire, fiind prezente doar specii caracteristice solurilor acide comune din Europa Centrală, cum ar fi păiuşurile mari de pădure, flocoşica de pădure, măcrişul iepurelui, trestioara lânoasă, feriga piciorul lupului, deşampsia flexibilă. Există totuşi aici şi un tip de pădure specific carpatină, edificat de covoarele galbene ale unei plante endemice iubitoare de soluri acide, vulturica carpatină (sau cu frunze rotunde). Făgetele acidofile de tip central european din dealurile înalte deţin mult carpen şi gorun în compoziţia lor, alături de cireş sălbatic, paltin, jugastru, mesteacăn, plop tremurător, pe când cele din etajul montan inferior sunt de foarte multe ori pure, cu puţine alte specii în amestec, deosebită fiind în unele situaţii apariţia bradului alb. Spre altitudinile mai înalte, în jur de 1200-1400 metri, fagul începe să se amestece cu molidul. Arbuştii sunt slab reprezentaţi în acest habitat forestier, toţi fiind specii acidofile, rolul principal revenind afinului. Pe rocile bazice, făgetele acidofile central europene sunt înlocuite de făgetele central europene de soluri neutre (neutrofile) mai bogate în nutrienţi

Păduri de fag Asperulo- Fagetum 9130

Pădurile de fag de soluri neutre din Europa Centrală sunt destul de rare în Carpaţii româneşti şi dealurile înalte adiacente, fiind înlocuite pe scară largă de către făgetele carpatice (habitatul 91V0). Totuşi, există situaţii, mai ales în cazul arealelor cu precipitaţii aflate la limita inferioară pentru făgete, în care speciile central-europene sunt dominante iar cele endemice Carpaţilor lipsesc. Făgetele central-europene sunt destul de bogate în specii, deşi de cele mai multe ori acestea nu reprezintă rarităţi. În amestec cu fagul apare des carpenul, iar la altitudini mai joase şi gorunul. Cele mai bine conservate făgete din arealele de munte au în compoziţia lor mult brad şi chiar tisă, alături de mesteacăn, plop tremurător, cireş sălbatic, tei pucios, paltin de munte, paltin de câmp, ulm de munte, sorb, scoruş. Arbuştii sunt denşi în cazul în care pădurea nu este intens gospodărită, mai frecvenţi fiind caprifoiul negru, caprifoiul roşu, salba răioasă, salba moale, socul roşu, socul negru, lemnul câinesc. Covorul ierbaceu este foarte bogat în specii central-europene şi eurosiberiene, numeroase dar fără nici un colorit regional: urzica moartă galbenă, sânziana lui Schultes, vinariţa, dentariţa cu bulbi, meişorul uniflor, păştiţa albă, feriga comună, feriga austriacă, lintea de primăvară (ginuşele) etc. Făgetele neutrofile central-europene sunt întâlnite insular pe calcare, şisturi marnoase, gresii calcaroase, roci cristaline bazice (numite amfibolite), roci vulcanice bazice (bazalte), pe care apare un strat destul de subţire şi lesne erodabil de cambisol eutric (sol brun bazic) sau luvisol.

Păduri din Tilio-Acerion pe versanţi abrupţi, grohotişuri şi ravene 9180*

Pădurile „de surduc” (adică de văi înguste cu pereţi abrupţi) sunt un habitat forestier considerat rar şi deosebit de valoros. Acesta apare în Carpaţi în acele grupări montane unde relieful este abrupt, cu deosebire în masivele calcaroase şi conglomeratice, la altitudini de 800-1600 m. Flora este destul de caracteristică dar trebuie să subliniem că fauna lor de nevertebrate este foarte bogată în specii rare şi endemice, ceea ce face ca acest tip de habitat să fie declarat prioritar. Torenţii cu pat abrupt dar şi brânele mai largi şi umbrite din munţii stâncoşi, uneori versanţi întregi pe substrat de stâncă sunt arealele unde putem găsi pădurile de surduc. Întâlnim aici patru specii dominante de arbori, acestea fiind (în proporţii variabile) frasinul, paltinul de munte, ulmul de munte şi teiul pucios. Desigur, nu sunt specii proprii acestui habitat dar formează compoziţii absolut specifice lui. Deseori apar exemplare diseminate de fag, paltin de câmp, brad, tisă, molid. Dintre arbuşti menţionăm specii de pădure precum cornul (deosebit de frecvent), salba moale, caprifoiul negru sau de stâncării, precum şi cununiţa albă (taula de stâncă), măcieşul fără spini, cotoneasterul, adesea ienupărul târâtor (cetina de negi), sorbul grecesc.

Păduri aluviale cu Alnus glutinosa şi Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicionalbae) 91E0*

Habitatul include pădurile galerii de luncă din lungul râurilor, de la câmpie până în etajul montan superior. Este lesne de înţeles că în cadrul acestui ecart altitudinal foarte larg există diferenţieri ecologice considerabile, oglindite în subtipuri distincte clar diferenţiate. Natura prioritară a acestui habitat nu a fost stabilită datorită speciilor de plante rare ci datorită faptului că acestea, crescând în lungul cursurilor de apă, consituie o resursă ecologică inestimabilă, fiind în primul rând culoare ecologice pentru mamiferele mari (şi singurele, mai ales la deal şi la câmpie), adăpost foarte preţios pentru numeroase specii de nevertebrate, loc de cuibărit şi de hrănire pentru un număr foarte mare de specii de păsări. Solurile pe care apar aceste păduri sunt cele aluviale (fluvisolurile), adesea gleizate. Subtipul de altitudine mai înaltă al habitatului este dat de pădurile de luncă din etajul montan superior până în cel al dealurilor înalte, dominate de arinul alb. Urmează pădurile galerii de luncă din arealele deluroase, dominate de arin negru şi/sau frasin, înlocuite pe scară largă de zăvoaie de salcie albă şi comună, mai rar de plop negru şi plop alb. in păcate, în multe locuri arinul negru şi frasinul au fost tăiaţi şi eliminaţi aproape complet ca specii în secolele trecute, primul din cauza lemnului folosit pentru obţinerea unei vopsele negre iar al doilea din cauza lemnului deosebit de trainic. O problemă majoră a pădurilor galerii de luncă o reprezintă uşurinţa excesivă cu care sunt invadate de către specii exotice scăpate din cultură. Este cel mai sensibil tip de habitat din acest punct de vedere din întreaga ţară. Speciile de talie înaltă şi căţărătoare autohotone caracteristice acestui tip de habitat şi care dau un aspect luxuriant, precum pălămida galbenă uleioasă, telekia, captalanul, angelica, urzica, viţa de vie sălbatică, curpenul, trestioara lânoasă sunt înlocuite de specii invadante precum napul porcesc, rudbeckia, reynoutria, polygonum-ul de Sahalin etc.

Păduri dacice de stejar şi carpen 91Y0

Ocupă suprafeţe largi pe soluri de tip cambisol eutric, cambisol distric şi luvisol tipic şi albic. Este un tip de habitat subendemic (se găseşte şi în Ucraina subcarpatică) diferenţiat de alte tipuri de gorunete prin prezenţa unui contingent de specii subendemice carpato-balcanice ca grâul negru bihorean (Melampirum sp.), lintea lui Hallerstein, spânzul purpuriu, dentariţa mov. Alături de specia dominantă gorun se întâlnesc gorunul auriu, gorunul ardelenesc, carpenul, teiul pucios, plopul tremurător, mesteacănul, scoruşul, cireşul sălbatic, paltinul de câmp, jugastrul, ulmul de munte, sorbul. Î

Păduri dacice de fag(Symphyto-Fagion) 91V0

Este un habitat forestier endemic şi reprezintă la nivelul Carpaţilor cel mai caracteristic tip de pădure, fiind strict răspândit doar în arealul acestora, pe suprafeţe mari. Făgetele dacice, dominate de fagul comun european şi de multe ori însoţit în trecut din abundenţă de brad alb, apar la altitudini de 800-1200 metri, pe soluri fertile şi bine aerisite (de tipul cambisolurilor eutrice şi luvisolurilor), cele mai tipice fiind cele de pe roci ce aprovizionează bine cu nutrienţi minerali solul şi menţin un nivel scăzut al acidităţii ca bazaltele, calcarele, gresiile calcaroase. Habitatul se recunoaşte în primul rând prin prezenţa celor două plante caracteristice, ambele proprii doar Carpaţilor, brusturele negru (sau tătăneasa galbenă carpatină, Symphitum cordatum – de la care vine numele ştiinţific) şi mierea ursului roşie. Cândva se afla frecvent în aceste păduri tisa, care se mai întâlneşte abundent în făgetele carpatine în puţine locuri (cum ar fi pe versantul nordic al Făgăraşului sau în Munţii Apuseni pe Vâlcan) alături de brad alb, paltin de munte, paltin de câmp, ulm de munte, sorb, scoruş, cireş sălbatic. În urma gospodăririi silvice, multe făgete dacice sunt astăzi în stare pură. Stratul arbustiv dens cuprinde cruşinul, spinul cerbului, socul roşu, socul negru, călinul, salba moale, salba râioasă, măcieşul fără spini, caprifoiul negru, caprifoiul roşu, cununiţa albă (pe substrate stâncoase). În covorul de plante ierboase regăsim şi alte plante endemice Carpaţilor precum margareta carpatină, spânzul roşu, dentariţa mov carpatină, clopoţelul de brădet, piciorul cocoşului carpatin, crucea voinicului transilvană (în nord-vestul Carpaţilor Meridionali), opaiţa lui Heuffel etc. Pe substrate stâncoase calcaroase mai abrupte se întâlneşte des o variantă a făgetelor carpatine care are ca plantă indicatoare feriga numită limba soacrei, singura din flora noastră care are frunza nedivizată.

(Preluare din Catalogul habitatelor, speciilor și siturilor Infonatura 2000 în România)

DIAGNOSTIC / TABEL 8 : SPECII DE INTERES COMUNITAR (DIRECTIVA 92/43 ANEXA 2)

Numele speciei de interes comunitar identificată în FSD (denumire conform Directivei 92/43 anexa 2)	Cod Natura 2000 al speciei	Specia prioritară se notează cu (« DA»)	Efectivele populaţiei (precizarea unităţii de măsură)	Regiune biogeografică de repartiţie a speciei	Structura şi funcţionalitatea populaţiei Habitatul natural al speciei	Statutul de conservare: Favorabil Mediu Defavorabil	Sursa datelor
Canis lupus	1352	DA	6 exemplare	Continentala	Paduri si pajisti	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fisa standard
Triturus vulgaris ampelenis	4008	DA	necunoscut	Continentala	Zona umedă	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fisa standard
Triturus cristatus	1166	DA	necunoscut	Continentala	Zona umedă	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fisa standard
Cobitis taenia	1149	DA	necunoscut	Continentala	Rauri si paraie	mediu(din obs pe teren Nefundamentat stiintific-)	Fisa standard

Descrierea speciilor de amfibieni enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE

1166 Triturus Cristatus

Face parte din familia Salamandridae

Identificare:Este cea mai mare specie de triton din Romania, avand dimensiuni de pană la 16cm , femelele fiind mai mari decat masculii. Coloritul dorsal este brun închis spre negru, uneori cu nuanţe brun roşcate, cu pete negre, neregulate, de dimensiuni variabile.Pe lateral , inclusiv pe cap sunt prezente puncte albe mai mult sau mai puţin numeroase. Coloritul ventral este galben spre portocaliu, cu pete negre neregulate, ce alcătuiesc un desen mozaicat.

Guşa este colorată extreme de variabil, de la galben la negru, frecvent cu pete albe de dimensiuni variabile.În perioada de reproducere masculii au o creasta dorsal înaltă şi dinţată, care incepe din dreptul ochilor, lipseşte în dreptul membrelor posterioare şi se continuă apoi cu creasta caudal, la fel de bine dezvoltată dar fără zimţi.

Reproducerea are loc în martie iar adulţii pot rămane în apă pană în mai –iunie. Este o specie extreme de vorace, hrănindu-se atat cu mormoloci cat şi cu triton mai mici şi larve.

Biologie/ecologie: Este o specie predominant acvatică preferand ape stagnante mari şi adanci cu vegetaţie palustră. În perioada de viaţă terestră preferă pajiştile umede.

4008Triturus vulgaris ampelenis

(Foto Spataru Cezar)

Face parte din familia Salamandridae

Creasta dorsală este puţin înaltă (2-4 mm), dreaptă sau doar uşor vălurită. Apare în spatele ochilor, în regiunea occipitală, şi creşte în înălţime atingând un maxim în zona cloacei. Coada se termină cu un filament negru, lung de câţiva milimetri. Destul de frecvent apar indivizi fără pete pe guşă sau abdomen, în special femele. Larvele sunt consumate de peşti şi de insecte, adulţii de către păsări, peşti, reptile. Lipitorile din genul *Herpobdella* produc mortalitate atât în stadiul de adult, cât şi în cel de larvă. Dintre fungi, *Saprolegnia* atacă ouăle şi larvele, iar protozoarele, trematodele, nematodele parazitează larvele şi adulţii. Este o specie endemică pentru România, raspândită în interiorul arcului carpatic. Este destul de comună în arealul său dar nu foarte abundentă, populaţiile fiind în declin. Deteriorarea habitatelor reprezintă factorul principal al modificărilor numerice. Industrializarea masivă, în special dezvoltarea industriei extractive şi chimice reprezintă o gravă ameninţare prin poluarea chimică cu cianuri şi metale grele şi prin favorizarea condiţiilor de apariţie a ploilor acide. Drenarea unor bălţi şi utilizarea de pesticide şi îngrăşăminte au un impact negativ semnificativ asupra populaţiilor. Introducerea peştilor (salmonide) în unele bazine de reproducere (Lacul Ighiel) a decimat populaţiile de triton transilvănean. La marginea arealului subspeciilor *Triturus vulgaris vulgaris* şi *Triturus vulgaris ampelensis* se produce intergradarea.

Descrierea speciilor de mamifere enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE

1352 Canis lupus

(Foto Jurj Ramon)

Lupul este unul dintre mamiferele carnivore de talie mare prezente pe teritoriul României. Este un animal zvelt, bine proporţionat, cu trunchi puternic, umeri înalţi, crupă lată şi mai joasă decât greabănul. Capul este prevăzut cu un bot lung (10 cm), triunghiular, ornat cu mustăţi lungi şi dese. Gâtul este puternic şi musculos. Coada este stufoasă, relativ scurtă şi groasă. Membrele sunt înalte şi puternice, iar tălpile relativ mici, cu degetele strâns apropiate între ele. Blana este de culoare brun-cenuşie, cu variaţii multiple în funcţie de sezon şi de mediul ambiant. Aceasta se compune din două tipuri de fire, primul, aflat lângă piele, foarte des, lânos, moale, de culoare gălbui-cenuşie, iar cel de al doilea, numit spic, mai lung, aspru, cu vârful negru şi care dă coloritul de ansamblu al blănii. Învelişul pilos din timpul iernii diferă de cel din sezonul estival. Blana „de vară„ este mai închisă la culoare, mai scurtă şi mai rară, în timp ce blana „de iarnă” este de culoare mai deschisă, mai lungă, mai deasă şi cu puf abundent care se pierde pe timpul verii. Năpârlirea are loc primăvara târziu. Pielea fină de sub blană şi perii lungi protectori conservă în mare măsură căldura corpului, permiţând lupilor să reziste la temperaturi mai scăzute de - 40oC. Lungimea corpului variază între 105 şi 160 cm, iar greutatea între 25 şi 50 kg. Reproducerea are loc în decembrie-februarie, iar gestaţia durează 62-75 de zile. Femelele nasc în medie 4-6 pui, extremele fiind de 2-13 pui. Maturitatea sexuală este atinsă la vârsta de doi ani, iar durata de viaţă este de cel mult 15 ani. Habitatele caracteristice acestei specii sunt zonele împădurite de munte şi deal, dar este semnalat şi în locuri deschise care alternează cu petice de pădure. Îşi face culcuşul în zone însorite, liniştite şi cât mai aproape de cursuri de apă. În lipsa acestor condiţii, caută locuri cât mai greu accesibile, iar la nevoie foloseşte vizuini de bursuci, vulpi, marmote. Femelele gestante multipare îşi caută adăposturile vechi, în timp ce primiparele (femelele care nasc pentru prima dată) îşi fac culcuşuri noi, în vecinătatea locului în care s-au născut. Odată construit, un culcuş este folosit de aceeaşi pereche de lupi timp de mai mulţi ani. În cazul în care unul din membrii perechii dominante moare, acesta este înlocuit de un membru mai tânăr al haitei. Performanţele fizice ale lupilor sunt impresionante. În căutarea hranei ei pot parcurge peste 100 km într-o singură noapte, utilizând potecile făcute de alte animale sau de om. Viteza de alergare a lupului poate depăşi 60 km/h. Iarna evită versanţii cu zăpezi înalte. Lupul mănâncă aproape orice vietate, de la broaşte, şopârle, arici, iepuri, vulpi până la mistreţi şi cerbi. La mare nevoie, consumă şi insecte. Una dintre principalele caracteristici comportamentale ale acestei specii este gruparea indivizilor în haite. Acestea sunt compuse de obicei din 6-8 lupi, dar în unele cazuri au fost observate haite de până la 40 de indivizi. Marimea lor este influenţată de teritoriu, personalitatea membrilor şi abundenţa prăzii. Haitele se formează la începutul iernii şi încep să cutreiere neobosite în căutarea prăzii. În anii cu hrană puţină, haitele se împart în grupe mai mici conduse de femela şi de masculul dominanţi. Teritoriul fiecărei haite are un diametru de 6-12 km, iar acolo unde resursele de hrană sunt sărace acesta se lărgeşte la 15-20 km. Pentru a-şi marca teritoriul lupii urinează, îşi frecă gâtul de trunchiul copacilor, ling scoarţa acestora sau scurmă pământul. Astfel, la mirosul urinei se adaugă mirosul lăsat de glandele de pe gât sau dintre degete. Lupii comunică cel mai adesea prin urlat, sunetele scoase de

aceştia putând fi auzite de la aproximativ 16 km. În timpul urlatului, lupul îşi poate schimba de câteva ori tonalitatea vocii. Pe teritoriul României se regăseşte 40% din populaţia totală de lupi a Europei.

Descrierea speciilor de pesti enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE

1149Cobitis taenia

Trăieşte atât în ape lent curgătoare, cu fund nisipos, argilos, mâlos, mai rar pietros, cât şi în ape stătătoare, evitându-le însă în general pe cele nămoloase. În bălţi se întâlneşte mai ales pe fundul tare nisipos sau argilos. Adesea se îngroapă complet în mâl sau în nisip. După hrană umblă mai mult noaptea. Scoasă din apă emite un sunet. Suplineşte în oarecare măsură lipsa de oxigen din apă cu respiraţia intestinală, dar în măsură mai mică decât ţiparul. Coloritul este alb-gălbui, cu petele dorsale mici, dreptunghiulare sau rotunjite, apropiate, în număr variabil (13-24). Pigmentaţia laterală a corpului constă din patru „zone„: pigmentaţia intermediară superioară (zona I), cea laterodorsală (zona II), cea intermediară inferioară (zona III) şi cea laterală (zona IV). Cele două pigmentaţii intermediare constau din punctuaţii fine şi apropiate, adesea anastomozate în reţea, cea laterodorsală din pete înguste alungite în sens longitudinal şi apropiate, iar pigmentaţia laterală din pete pătrate, dreptunghiulare sau rotunjite, în număr variabil. Spre partea posterioară a corpului, cele două pigmentaţii intermediare şi cea dorsolaterală se contopesc. La multe exemplare din râuri petele alungite ale pigmentaţiei laterodorsale se unesc dând o dungă aproape continuă, iar petele laterale se apropie mult între ele. La unele exemplare, petele laterale se unesc într-o singură dungă. La baza caudalei, în colţul superior, există o pată neagră intensă, foarte evidentă, verticală. Capul are pete mărunte şi o dungă oblică, de la ceafă până la gură. A treia pereche de mustăţi este cea mai lungă. Reproducerea are loc din aprilie până în iunie, atât în apă stătătoare cât şi în cea curgătoare, icrele fiind adezive. Hrana constă din viermi, larve de insecte, alge. Se găseşte în Europa la nord de Pirinei, Alpi, Dinarici şi Balcani.

(Preluare din Catalogul habitatelor, speciilor şi siturilor Infonatura 2000 în România)

DIAGNOSTIC / TABEL 9 : SPECII DE PĂSĂRI DE INTERES COMUNITAR

Numele speciei de păsări de interes comunitar identificată în FSD (denumire conform Directivei 79/409 anexa 1)	Cod Natura 2000 a speciei	Specia prioritară se notează cu (« DA »)	Efectivele populaţiei (a se preciza unitatea)	Regiunea biogeografică de repartiţie a speciei	Structura şi funcţionalitatea populaţiei Habitatul natural al speciei	Statutul de conservare: Favorabil Mediu Defavorabil	Sursa datelor

OBIECTIVE / TABEL 10 : OBIECTIVE LEGATE DE HABITATELE NATURALE ŞI ACTIVITĂŢILE UMANE

amenintari Activităţi umane / Habitate naturale (anexa 1 Directiva 92/43/CEE)	Agricultură	Silvicultură	Urbanism Infrastructură	Carieră de piatră	Vânătoare şi pescuit	Turism	Alte activităţi	OBIECTIVE LEGATE DE HABITATE
Comunităţi rupicole calcifile sau pajişti bazifite din Alysso-Sedion albi	Taierea si distrugerea directa a habitatelor pt intrarea in circuitul agricol	Taierea tufarisurilor si defrişarea zonelor cu acest habitat	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Dezorganizat si de weekend Accesul neautorizat al vehiculelor motorizate	Nu face obiectul	evitarea suprapăşunatului; menţinerea activităţii de păşunat; controlul supratârlirii şi eutrofizării prin practicarea păşunatului prin rotaţie;
Versanţi stâncoşi cu vegetaţie chasmofitică pe roci calcaroarese	Schimbarea categoriei de folosinta a terenului;	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Dezorganizat si de weekend	Nu face obiectul	interzicerea turismul necontrolat în afara traseelor amenajate;
Versanţi stâncoşi cu vegetaţie chasmofitică pe roci silicioasa	Schimbarea categoriei de folosinta a terenului;	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Dezorganizat si de weekend	Nu face obiectul	interzicerea turismul necontrolat în afara traseelor amenajate;
Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*	Nu face obiectul	Exploatari forestiere	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Dezorganizat si de weekend	Nu face obiectul	controlul activităţilor turistice (campări, crearea de noi poteci); respectarea normelor silvice de exploatare; promovarea managementului conservativ (regenerări naturale); interzicerea păşunatului;
Păduri de fag *Asperulo-Fagetum*	Nu face obiectul	Îndepărtarea lemnului mort; taieri rase; plantarea de rasinoase; arderea resturilor de exploatare; introducerea	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Dezorganizat si de weekend	Nu face obiectul	controlul strict al activităţilor turistice (campări, crearea de noi poteci); respectarea normelor silvice; interzicerea păşunatului; Menţinerea lemnului mort

		de specii alohtone						
Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanţi abrupţi, grohotişuri şi ravene	Nu face obiectul	Îndepărtarea lemnului mort; taieri rase; plantarea de rasinoase; arderea resturilor de exploatare; introducerea de specii alohtone	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Dezorganizat si de weekend	Nu face obiectul	interzicerea/limitarea construirii de drumuri forestiere; promovarea regenerărilor naturale în habitatele forestiere; respectarea normelor silvice; ajutorarea regenerării naturale; Menţinerea lemnului mort
Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* şi *Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)*	Nu face obiectul	Îndepărtarea lemnului mort; taieri rase; plantarea de rasinoase; arderea resturilor de exploatare; introducerea de specii alohtone	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Dezorganizat si de weekend	Nu face obiectul	menţinerea regimului hidrologic natural; respectarea normelor silvice; evitarea regenerării din cioate îmbătrânite; promovarea regenerării naturale mixte a arinilor; prin lucrări de îngrijire se vor promova cu precădere exemplarele provenite din sămânţă; Menţinerea lemnului mort
Păduri dacice de stejar şi carpen	Nu face obiectul	Îndepărtarea lemnului mort; taieri rase; plantarea de rasinoase; arderea resturilor de exploatare; introducerea de specii alohtone	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Dezorganizat si de weekend	Nu face obiectul	controlul activităţilor turistice (campări, crearea de noi poteci); respectarea normelor silvice de exploatare; promovarea managementului conservativ (regenerări naturale); interzicerea păşunatului. Menţinerea lemnului mort
Păduri dacice de fag *(Symphyto-Fagion)*	Nu face obiectul	Îndepărtarea lemnului mort; taieri rase; plantarea de rasinoase; arderea resturilor de exploatare; introducerea de specii alohtone	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Dezorganizat si de weekend	Nu face obiectul	controlul activităţilor turistice (campări, crearea de noi poteci); respectarea normelor silvice de exploatare; promovarea managementului conservativ (regenerări naturale); interzicerea păşunatului.

OBIECTIVE / TABEL 11 : OBIECTIVE LEGATE DE SPECII (92/43) ŞI ACTIVITĂŢILE UMANE

Activităţi umane Specii(anexa 2 Directiva 92/43/CEE)	Agricultură	Silvicultură	Urbanism şi Infrastructură	Carieră de piatră	Vânătoare şi pescuit	Turism	Alte activităţi	OBIECTIVE LEGATE DE HABITATE
Canis lupus	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Fragmentarea habitatului	Nu face obiectul	Conform nivelului maxim de interventie stabilit prin derogari anuale	Deranjarea de catre om		conştientizarea opiniei publice privind rolul speciei în ecosistem şi importanţa conservării acesteia; asigurarea de hrană pentru speciile pradă în perioadele cu hrană deficitară; interzicerea folosirii momelilor;
Triturus vulgaris ampelenis	Drenarea terenurilor	Nu face obiectul	Posibilă poluare a apelor	Nu face obiectul	Nu face obiectul	capturarea şi persecutarea exemplarelor	Incendiere, Desecare naturala Poluarea si eutrofizarea apelor	menţinerea habitatelor acvatice şi terestre specifice;
Triturus cristatus	Drenarea terenurilor	Nu face obiectul	Posibilă poluare a apelor	Nu face obiectul	Nu face obiectul	capturarea şi persecutarea exemplarelor	Incendiere, Desecare naturala Poluarea apelor	menţinerea habitatelor acvatice şi terestre specifice;
Cobitis taenia	Nu face obiectul	Nu face obiectul	Posibilă poluare a apelor	Nu face obiectul	Pescuitul ilegal	Poluarea apelor de catre om	Poluarea apelor	evitarea deteriorării habitatului şi a modificării calităţii apelor în care specia trăieşte;

OBIECTIVE / TABEL 12 : OBIECTIVE LEGATE DE SPECIILE DE PĂSĂRI (79/409) ŞI ACTIVITĂŢILE UMANE

Activităţi umane / SPECIA DE PASĂRE (anexa 1 Directiva 79/409)	Agricultură	Silvicultură	Urbanism şi infrastructură	Carieră de piatră	Vânătoare şi pescuit	Turism	Alte activităţi	OBIECTIVE LEGATE DE SPECIILE DE PĂSĂRI

REZUMATUL CELOR TREI TABELE

Pentru o bună gestionare a sitului Natura 2000 este foarte importantă o cât mai bună apreciere a activităţilor antropice desfăşurate în zonă.
Astfel activităţile antropice care s-au desfăşurat sau se desfăşoară cu repercursiuni negative sau pozitive asupra sitului, se pot împărţi în funcţie de locul lor de desfăşurare, în activităţi din interiorul sitului şi activităţi din exteriorul sitului.

Impactul rezultat din activităţile de păşunat se face resimţit atât în perimetrul sitului cât şi în vecinătatea sitului. Datorită poziţionării intr-o zonă cu activităţi agricole , situl avand in mare parte in vecinătate terenuri agricole, suprafeţele arabile care se întind până în apropierea limitei sitului, la câţiva zeci sau sute de metrii. Efectuarea mecanizată a lucrărilor agricole şi folosirea diverselor sbstanţe fertilizante sau pesticide din vecinătatea sitului au ca efect nedorit poluarea sonoră si chimică care afectează situl in diferite procente, dat fiind distanţa mică faţă de acesta.

Păşunatul excesiv este foarte dăunător stabilităţii solului, deoarece sărăceşte mult vegetaţia format înspecial din specii valoroase , generând mărăcinişuri, care au un efect foarte redus în stabilizarea terenului.

ACŢIUNILE / TABEL 13 : ACŢIUNI

Denumirea acţiunii	Descrierea acţiunii	Obiectivele acţiunii (a se vedea TABELELE 10, 11,12)	Activităţi umane vizate (a se vedea TABELELE 10, 11, 12)	Habitate naturale vizate	Specii vizate	Planificare	Responsabil	Cost global al acţiunii (euro) De precizat unitatea	Plan de finanţare (cine finanţeaza)
studii									
Analiza factori interesaţi	Analiza grupurilor de interese şi a contextului socio-economic din zona proiectului	Identificarea necesităţilor şi aşteptărilor grupurilor de interese în vederea realizării unui set de recomandări cu privire la modalităţile de abordare şi gradul de cunoaştere	Păşunat Silvicultură Agricultură Turism	6110* 8210 8220 9110 9130 9180* 91E0* 91Y0 91V0	toate	Cat mai curand posibil	Administrator sit Natura 2000		
Cartarea speciilor si habitatelor	Campanii de inventariere si cartografiere pe teren	Completarea bazei de date privind speciile și habitatele de interes comunitar		toate	toate	Cat mai curand posibil	Administrator sit Natura 2000		
Studiu privind starea pasunilor si amenintarilor antropice asupra habitatelor şi speciilor din sit	Studiu privind starea păşunilor si modalitatile de prevenire si combatere a ameninţărilor antropice	Conservarea, gestionarea și restaurarea zonelor de interes din sit		6110* 9110 9130 9180* 91E0* 91Y0 91V0	toate	Cat mai curand posibil	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare

Denumirea acţiunii	Descrierea acţiunii	Obiectivele acţiunii (a se vedea TABELELE 10, 11,12)	Activităţi umane vizate (a se vedea TABELELE 10, 11, 12)	Habitate naturale vizate	Specii vizate	Planificare	Responsabil	Cost global al acţiunii (euro) De precizat unitatea	Plan de finanţare (cine finanţeaza)
Studiu privind dezvoltarea turismului	Trebuie avute în vedere toate acţiunile care pot duce la marirea nr de turişti	Atingerea unui număr cât mai mare de turiști		Toate habitatele	Toate speciile	Cât mai curând posibil			Smallgrant Fonduri bugetare Voluntariat Fonduri propri Sponsorizări
Cumpărarea sau inchirierea terenurilor din sit	Cumpărarea de terenuri şi plată compensatorie unică în interiorul ariei	Cumpărarea terenurilor permite utilizarea lor pe termen nelimitat, făcând posibilă implementarea directivelor păsări şi habitate în concordanţă cu acţiunile similare din celelalte arii de protecţie avifaunistică din zonă	Dezvoltare urbanistică Micşorarea presiunii antropice	Toate Habitatele Mai ales 6110*	Speciile de interes comunitar	Cat mai curand posibil	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Voluntariat Fonduri propri Sponsorizări
Studiu privind valoarea serviciilor ecosistemice furnizate de Situl natura 2000				Toate habitatele	Toate speciile	Cat mai curand posibil	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Voluntariat Fonduri propri Sponsorizări
Actiuni concrete									

Denumirea acţiunii	Descrierea acţiunii	Obiectivele acţiunii (a se vedea TABELELE 10, 11,12)	Activităţi umane vizate (a se vedea TABELELE 10, 11, 12)	Habitate naturale vizate	Specii vizate	Planificare	Responsabil	Cost global al acţiunii (euro) De precizat unitatea	Plan de finanţare (cine finanţeaza)
Conservarea habitatelor	Reducerea impactului antropic asupra habitatelor prioritare din aria proiectului	Mentinerea habitatelor naturale si starea de conservare favorabila	Silvicultură Turism Urbanism	Toate habitatele	Nu face obiectul	Toata perioada planului de management	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare POS mediu LIFE Fonduri propri Sponsorizări
Conservarea speciilor de flora si fauna	Reducerea impactului antropic asupra speciilor de flora si fauna	Mentinerea speciilor de flora si fauna intro de conservare favorabila	Păşunatul	Nu face obiectul	Toate speciile	Toata perioada planului de management	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Fonduri propri Sponsorizări
Actiuni de ecologizare	Reducerea gradului de poluare cu deşeuri menajere al zonelor de interes	Menţinerea ecologizată a ariei naturală	Urbanism turism	Toate habitatele	Toate speciile	Toata perioada planului de management	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Fonduri propri Sponsorizări
Actiuni de informare si constientizare									
Realizarea şi instalarea de panouri informative	Realizarea şi instalarea de panouri informative şi elaborarea raportului final pentru publicul larg	informarea unui public cât mai larg asupra obiectivelor şi activităţilor proiectului.	Turism	Toate habitatele	Nu face obiectul	Toata perioada planului de management	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Fonduri propri Sponsorizări

Denumirea acţiunii	Descrierea acţiunii	Obiectivele acţiunii (a se vedea TABELELE 10, 11,12)	Activităţi umane vizate (a se vedea TABELELE 10, 11, 12)	Habitate naturale vizate	Specii vizate	Planificare	Responsabil	Cost global al acţiunii (euro) De precizat unitatea	Plan de finanţare (cine finanţeaza)
Crearea unui website	Website şi forum de discuţii	Pentru diseminarea obiectivelor şi rezultatelor proiectului		Toate habitatele	Nu face obiectul	Cat mai curand posibil	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Fonduri propri Sponsorizări
Realizarea de materiale informative	Campanie de conştientizare pentru promovarea SCI-urilor şi a beneficiilor socio-economice	Informarea populaţiei	Turism	Toate habitatele	Nu face obiectul	Cat mai curand posibil dupa aprobarea planului de management	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Fonduri propri Sponsorizări
Realizare de trasee tematice	Realizarea de trasee pentru a facilita accesul la obiectivele turistice	Marirea nr de persoane care folosesc traseele tematice	Turism	Toate habitatele	Toate speciile	Cat mai curand posibil dupa aprobarea planului de management	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Fonduri propri Sponsorizări
Acțiuni de constientizare in şcoli şi primării	Informarea elevilor şi a primarilor cu privire la Sit	Informarea nui nr cât mai mare de elevi și primari		Toate habitatele	Toate speciile	Cat mai curand posibil dupa aprobarea planului de management	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Fonduri propri Sponsorizări
Managementul ariei									

Denumirea acţiunii	Descrierea acţiunii	Obiectivele acţiunii (a se vedea TABELELE 10, 11,12)	Activităţi umane vizate (a se vedea TABELELE 10, 11, 12)	Habitate naturale vizate	Specii vizate	Planificare	Responsabil	Cost global al acţiunii (euro) De precizat unitatea	Plan de finanţare (cine finanţeaza)
Inființarea și funcționarea comitetului de coordonare	Pregătirea şi iniţierea procedurilor legale necesare pentru funcționarea comitetului de coordonare	Comitet de coordonare functional	Administrare a sitului Natura 2000	Toate habitatele	Nu face obiectul	Cat mai curand posibil dupa aprobarea planului de management	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Fonduri propri Sponsorizari
Dezvoltarea unui Sistem Informatic Geografic – GIS	Dezvoltarea unui Sistem Informatic Geografic – GIS	Realizarea unei baze de date GIS		Toate habitatele	Nu face obiectul	Cat mai curand posibil dupa aprobarea planului de management	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Fonduri propri Sponsorizari
Determinarea si monitorizarea stării de conservare a habitatelor	Determinarea parametrilor de conservare a habitatelor si monitorizarea parametrilor de conservare a habitatelor	Statutul de conservarea al habitatelor	Studii	Toate habitatele de interes comunitar	Nu face obiectul	Toata perioada planului de management	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Fonduri propri Sponsorizari

Denumirea acţiunii	Descrierea acţiunii	Obiectivele acţiunii (a se vedea TABELELE 10, 11,12)	Activităţi umane vizate (a se vedea TABELELE 10, 11, 12)	Habitate naturale vizate	Specii vizate	Planificare	Responsabil	Cost global al acţiunii (euro) De precizat unitatea	Plan de finanţare (cine finanţeaza)
Determinarea si monitorizarea stării de conservare a speciilor	Determinarea parametrilor de conservare a speciilorr si monitorizarea parametrilor de conservare a speciilor	Statutul de conservare al speciilor	Studii	Nu face obiectul	Toate speciile de interes comunitar	Toata perioada planului de tmanagement	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Fonduri propri Sponsorizari
Monitorizarea impactului socio-economic	Monitorizarea impactului socio-economic	menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor din zona proiectului		Toate habitatele	Nu face obiectul	Toata perioada planului de management	Administrator sit Natura 2000		Smallgrant Fonduri bugetare Fonduri propri Sponsorizari

Rezumat

Principalele acţiuni propuse de prezentul plan de management au ca scop păstrarea ecosistemului într-o stare favorabilă de conservarea şi de ce nu îmbunătăţirea statutului actual.
Primordial în acest sens este menţinerea habitatelor la nivel optim optim, potrivit cerinţelor speciilor care se pot identifica în această regiune.
Deoarece, bogăţia faunistică a zonei este foarte importantă, se impun anumite acţiuni clare, care vin în sprijinul conservării vietuitoarelor atat a celor de interes comunitar cat si a celorlalte.
Pentru a reduce poluarea apelor subterane şi supraterane acţiunile ce se vor desfăşura în zona vor avea ca ţintă, promovarea agriculturii ecologice din vecinătatea
sitului, urmând astfel o reducere semnificativă a poluarii mediului.
nevoie.

EVALUARE / TABEL 14 : EVALUAREA ACŢIUNILOR

Denumirea acţiunilor	Descrierea acţiunii şi cuantificarea sa	Obiective	Criterii de evaluare	Evoluţie Valoare dorită a criteriului de evaluare	Anul de realizare şi frecvenţa
Cumpărarea sau inchirierea terenurilor din sit	Cumpărarea de terenuri şi plată compensatorie unică în interiorul ariei	Cumpărarea terenurilor permite utilizarea lor pe termen nelimitat, făcând posibilă implementarea directivelor păsări şi habitate în concordanţă cu acţiunile similare din celelalte arii de protecţie avifaunistică din zonă	% din suprafata habitatelor cumparate sau inchiriate	Cumpararea sau inchirierea integrala a habitatelor prioritare	Dupa aprobarea planului ori de cate ori exista posibilitatea
Actiuni concrete					
Conservarea habitatelor	Reducerea impactului antropic asupra habitatelor prioritare din aria proiectului	Mentinerea habitatelor naturale si starea de conservare favorabila	Starea de conservare	Atingerea unui statut favorabil de conservare	Dupa refacerea habitatelor
Conservarea speciilor de flora si fauna	Reducerea impactului antropic asupra speciilor de flora si fauna	Mentinerea speciilor de flora si fauna intr+o de conservare favorabila	Starea de conservare	Atingerea unui statut favorabil de conservare	Dupa refacerea habitatelor
Actiuni de ecologizare	Reducerea gradului de poluare cu deşeuri menajere al zonelor de interes	Menţinerea ecologizată a ariei naturală	Suprafata de ecologizat	reducerea suprafetei de ecologizat	anual
Actiuni de informare si constientizare					
Realizarea şi instalarea de panouri informative	Realizarea şi instalarea de panouri informative şi elaborarea raportului final pentru publicul larg	informarea unui public cât mai larg asupra obiectivelor şi activităţilor proiectului.	Nr de panouri montate	Acoperirea principalelor puncte de acces in sit	In primul an dupa elaborarea planului

Crearea unui website	Website şi forum de discuţii	Pentru diseminarea obiectivelor şi rezultatelor proiectului	Crearea unei pagini web pe site-ul custodelui	Updatarea paginii web	Dupa fiecare actiune intreprinsa in sit
Realizarea de materiale informative	Campanie de conştientizare pentru promovarea SCI-urilor şi a beneficiilor socio-economice	Informarea populaţiei	Nr si tipuri de materiale informative distribuite	Nr de persoane informate	In primul an dupa elaborarea planului
Realizare trasee tematice	Realizarea de trasee pentru a facilita accesul la obiectivele turistice	Marirea nr de persoane care folosesc traseele tematice	Nr de habitate si specii atinse de traseele tematice	nr de persoane care folosesc traseele tematice	In primul an dupa elaborarea planului
Actiuni de constientizare in scoli si primarii	Informarea elevilor şi a primarilor cu privire la Sit	Informarea nui nr cat mai mare de elevi si primari	Nr de actiuni de constientizare	Nr de elevi si primari informati bianual	In primul an dupa elaborarea planului
Dezvoltarea unui Sistem Informatic Geografic – GIS	Dezvoltarea unui Sistem Informatic Geografic – GIS şi introducerea datelor	monitorizarea efectelor măsurilor de conservare implementate, evoluţia parametrilor regimului hidric al solului, ai regimului nutritiv şi ai stării de sănătate	Nr de date introduse	Obtinerea unui Sistem Informatic functional cu o baza de date completa	bianual
Determinarea si monitorizarea stării de conservare a habitatelor	Determinarea parametrilor de conservare a habitatelor si monitorizarea parametrilor de conservare a habitatelor	Statutul de conservare a habitatelor	Nr de habitate monitorizate	Monitorizarea tuturor habitatelor	bianual
Determinarea si monitorizarea starii de conservare a speciilor	Determinarea parametrilor de conservare a speciilor si monitorizarea parametrilor de conservare a speciilor	Statutul de conservare a speciilor	Nr de specii monitorizate	Monitorizarea tuturor speciilor	bianual

Monitorizarea impactului socio-economic	Monitorizarea impactului socio-economic	menţinerea/îmbunătăţirea stării de conservare a habitatelor din zona proiectului	Nr de activitati cu impact	Reducerea activitatilor cu impact	bianual

REZUMAT

Fiecarea acţiune propusă va fi evaluată, în funcţie de atingerea scopurilor propuse a fi realizate de planul de management. Criteriile de evaluare sunt diversificate în funcţie de natura acţiunilor. Perioada de evaluare se va face diferenţiat în funcţie de natura acţiunii, unele acţiuni se vor evalua anual în timp ce altele la intervale de timp prestabilite.

EVALUAREA STATUTULUI DE CONSERVARE / TABEL 15: EVALUAREA STATUTULUI DE CONSERVARE A HABITATELOR NATURALE

Evaluare/bilanţ final al habitatelor naturale de interes comunitar (anexa 1 a Directiva Habitate 92/43/CEE)	Codul european al habitatului	Suprafaţa iniţială din habitat care se află într-un statut de conservare			Suprafaţa post acţiune din habitat care se află într-un statut de conservare			Evoluţia stării de conservare în anul N+5	Recomandări pentru modificări de management (legat de caietele de specii şi habitate)
		Mediu	Defavorabil	Favorabil	Mediu	Defavorabil	Favorabil		
Comunităţi rupicole calcifile sau pajişti	6110*								
Versanţi stâncoşi cu vegetaţie	8210								
Versanţi stâncoşi cu vegetaţie	8220								
Păduri de fag de tip *Luzulo- Fagetum*	9110								
Păduri de fag *Asperulo- Fagetum*	9130								
Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanţi	9180*								
Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* şi	91E0*								
Păduri dacice de stejar şi carpen	91Y0								
Păduri dacice de fag *(Symphyto-Fagion)*	91V0								

REZUMAT

EVALUAREA STATUTULUI DE CONSERVARE / TABEL 16: EVALUAREA STATUTULUI DE CONSERVARE A SPECIILOR

Evaluare/bilanţ final al speciilor de interes comunitar (anexa 2 Directiva Habitate 92/43/CEE)	Codul european al speciei	Cuantificarea iniţială a speciei care se află într-un statut de conservare			Cuantificarea post acţiune a speciei care se află într-un statut de conservare			Evoluţia stării de conservare în anul N+5	Recomandări pentru modificări de management (legat de caietele de specii şi habitate)
		Mediu	Defavorabil	Favorabil	Mediu	Defavorabil	Favorabil		
Canis lupus	1352								
Triturus vulgaris ampelenis	4008								
Triturus cristatus	1166								
Cobitis taenia	1149								

REZUMAT

EVALUAREA STATUTULUI DE CONSERVARE / TABEL 17 : EVALUAREA STATUTULUI DE CONSERVARE A SPECIILOR DE PĂSĂRI

Evaluare/bilanţ final al speciilor de păsări de interes comunitar (Directiva Păsări 79/409/CEE)	Codul european al speciei	Cuantificarea iniţială a speciei care se află într-un statut de conservare			Cuantificarea post acţiune a speciei care se află într-un statut de conservare			Evoluţia stării de conservare în anul N+5	Recomandări pentru modificări de management (legat de caietele de specii şi habitate)
		Mediu	Defavorabil	Favorabil	Mediu	Defavorabil	Favorabil		

REZUMAT

ABREVIERI

ANAR - Administraţia Naţională Apele Române
RNPR - Regia Naţională a Pădurilor - Romsilva
SNIF - Societatea Naţională de Îmbunătăţiri Funciare
MApN - Ministerul Apărării Naţionale
ADPPJ - Administraţia Domeniului Public şi Privat a Judeţului
OS – Ocolul Silvic
DS – Direcţia Silvică
AJVPS – Asociaţia Judeţeană a Vânătorilor şi Pescarilor Sportivi
ADS – Administraţia Domeniilor
Statului
GIS – Geographic Information
System
APM – Agenţia de Protecţia Mediului
ARPM – Agenţia Regională de Protecţia Mediului
DS – Direcţia Silvică
DSD – Direcţia
FS- Fisa standard
Act - activitati

IV.BIBLIOGRAFIE

1.AGENŢIA PENTRU PROTECŢIA MEDIULUI - Baza de date a Compartimentului Protecţia Naturii,Protecţie Sol/Subsol
2.BORZA, A. et al. (1965) –Introducere în studiul covorului vegetal, Editura Academiei RSR, Bucureşti,
3.BOTNARIUC, N. et al. (2005)- Cartea roşie a vertebratelor din România, Editura Tipografia Curtea veche, Bucureşti, 260 pagini.
4.CIOCÂRLAN, V. et al. (2000) – Flora ilustrată a României, Editura Ceres, Bucureşti,
5DANCIU M., GUREAN D., INDREICA A., 2007, Plante vasculare periclitate, vulnerabile si rare din padurile României
6 Catalogul habitatelor, speciilor și siturilor Infonatura 2000 în România

ANEXE : HĂRŢILE

Harta localizării ROSCI0042 Codru Moma în România: bioregiuni şi judeţe

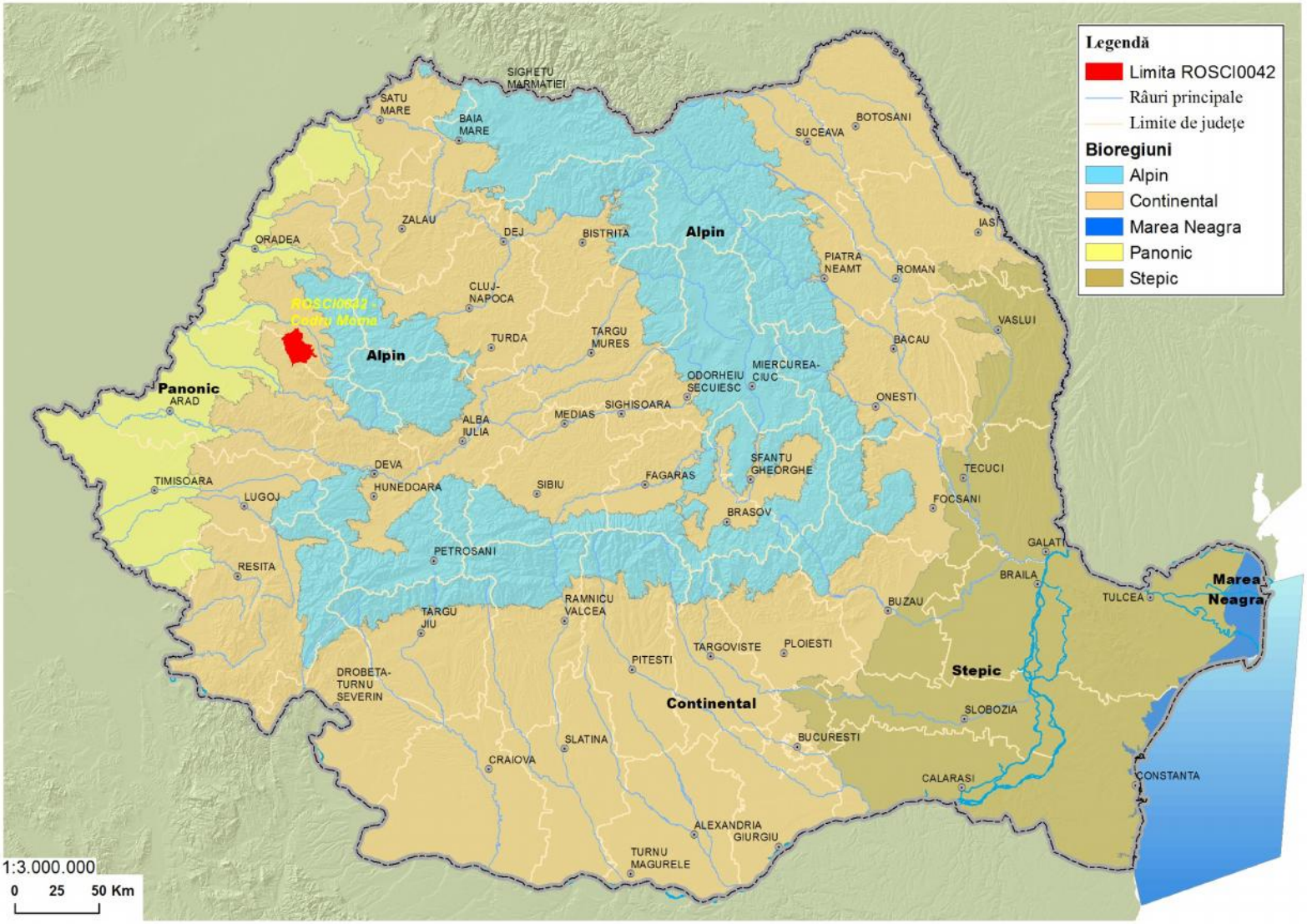

Harta categoriilor de folosinţa a terenului (Corine Landcover) - ROSCI0042

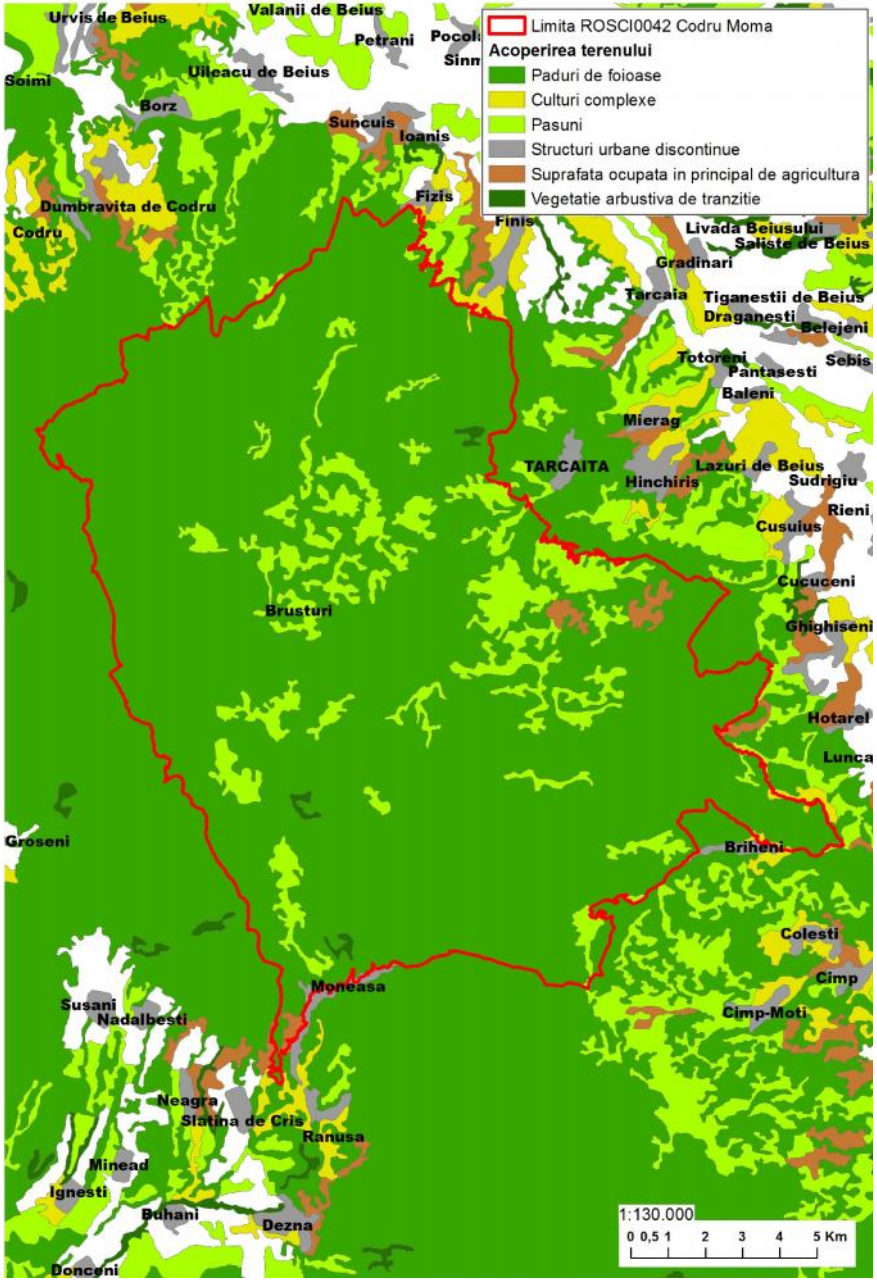

Imagine satelitară a ROSCI0042 Codru Moma

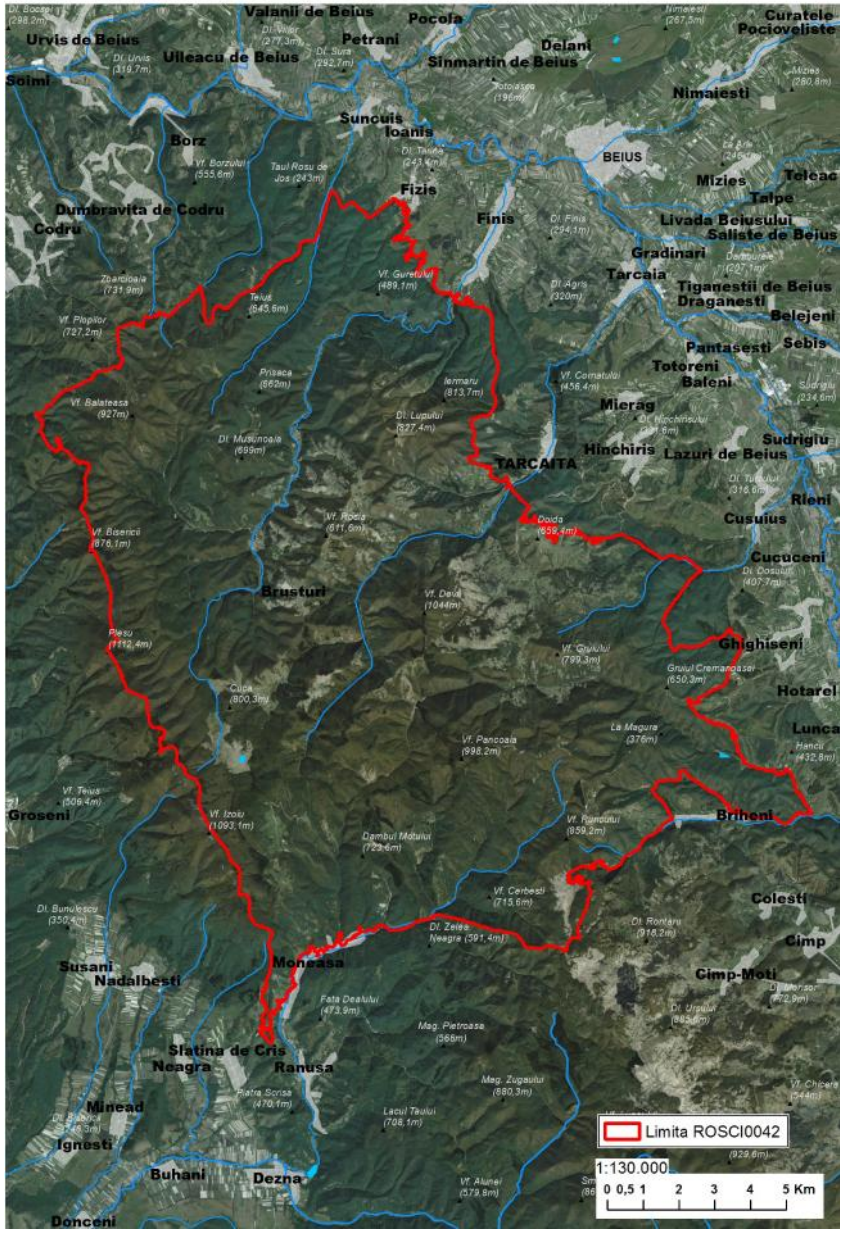
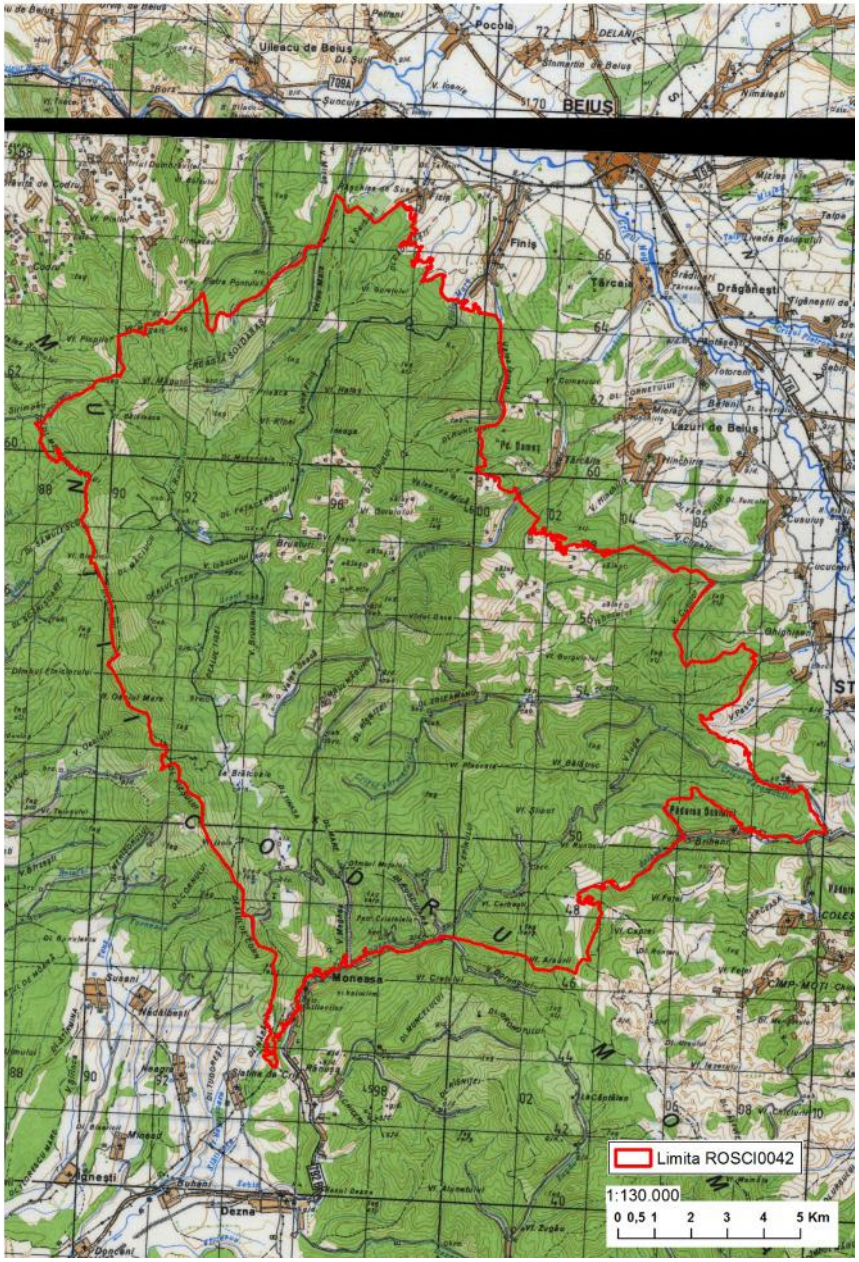
Harta topografică a ROSCI0042 Codru Moma